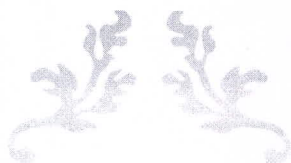

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

فرش دستباف

Handmade Carpet Weaving

مقطع کاردانی پیوسته

گروه فنی و حرفه‌ای
ویژه دانشگاه ملی مهارت

بافت

نام رشته: فرش دستباف

عنوان گرایش: -

گروه تحصیلی: فنی و حرفه‌ای

دوره تحصیلی: کاردانی پیوسته

زیرگروه تحصیلی: هنر

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: دانشگاه ملی مهارت

تاریخ تصویب: ۱۴۰۴/۰۳/۰۵

برنامه درسی بازنگری شده دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف، در جلسه شماره ۵ تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۵ شورای تخصصی سیاست‌گذاری آموزش عالی مهارتی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه ملی مهارت پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته فرش دستباف مصوب جلسه ۱۲ تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۳۰ شورای برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه ملی مهارت پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ به مدت ۳ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر ابوالفضل واحدی

معاون آموزشی

و رئیس شورای تخصصی سیاست‌گذاری آموزش عالی مهارتی

دکتر رضا نقی‌زاده

مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

فرش دستباف

Handmade Carpet weaving

مقطع کاردانی پیوسته

ویژه دانشگاه ملی مهارت

گروه تحصیلی فنی و حرفه‌ای

زیرگروه هنر

فصل اول: مشخصات کلی ۴

۱-۱- مقدمه Error! Bookmark not defined.

۱-۲- تعریف ۵

۱-۳- هدف ۵

۱-۴- اهمیت و ضرورت ۵

۱-۵- توانایی فارغ التحصیلان ۵

۱-۶- مشاغل قابل احراز ۶

۱-۷- طول دوره و شکل نظام ۶

۱-۸- ضوابط و شرایط پذیرش دانشجو ۶

۱-۹- سهم درصد دروس نظری و عملی (برحسب واحد وساعت) ۶

۱-۱۰- نوع درس (برحسب تعداد واحد) ۷

فصل دوم: جدول های واحدهای درسی Error! Bookmark not defined.

۲-۱- جدول دروس عمومی دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف Error! Bookmark not defined.

۲-۲- جدول دروس پایه دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف ۹

۲-۳- جدول دروس تخصصی دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف ۱۰

۲-۴- جدول دروس اختیاری دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف ۱۱

۲-۵- جدول ترم بندی پیشنهادی دروس دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف ۱۲

۲-۵-۱- نیمسال اول ۱۲

۲-۵-۲- نیمسال دوم ۱۲

۲-۵-۳- نیمسال سوم ۱۳

۲-۵-۴- نیمسال چهارم ۱۳

فصل سوم: سرفصل دروس ۱۴

۳-۱- درس تاریخ فرش ایران ۱۵

۳-۲- درس طراحی سنتی ۱۷

۳-۳- درس شیمی عمومی و آزمایشگاه ۱۹

۳-۴- درس هندسه نقوش در فرش ۲۱

۳-۵- درس رنگ شناسی در فرش ۲۳

۳-۶- درس الیاف شناسی ۲۴

۳-۷- درس سبک های فرش ایران ۲۶

۳-۸- درس بافت فرش ۲۸

۳-۹- درس مرمت فرش ۳۰

۳-۱۰- درس آماده سازی کارگاه فرش ۳۲

۳-۱۱- درس تهیه و نگهداری مواد اولیه فرش ۳۴

۳-۱۲- درس رنگرزی الیاف طبیعی ۱ ۳۶

۳-۱۳- درس رنگرزی الیاف طبیعی ۲ ۳۹

۳-۱۴- درس نقاشی نقشه دستی فرش ۴۲

۳-۱۵- درس نقاشی نقشه رایانه ای فرش ۴۴

۴۶.....	۳-۱۶- درس زبان فنی
۴۸.....	۳-۱۷- درس ارزیابی کیفی فرش
۵۰.....	۳-۱۸- درس بافت گلیم مروارید
۵۲.....	۳-۱۹- درس قالیشویی
۵۴.....	۳-۲۰- درس طراحی فرش
۵۶.....	۳-۲۱- درس بهداشت و ایمنی محیط کار
۶۱.....	۳-۲۲- درس کارآفرینی و مدیریت کسب و کار
۶۳.....	۳-۲۳- درس کارآموزی
۶۴.....	۳-۲۴- درس کاربرد نرم افزارهای تخصصی در فرش
۶۶.....	۳-۲۵- درس گلیم بافی
۶۸.....	۳-۲۶- درس عکاسی
۷۰.....	۳-۲۷- درس نگارگری
۷۲.....	۳-۲۸- درس آشنایی با بافته های سنتی ایران
۷۴.....	پیوست ها
۷۵.....	پیوست یک
۷۶.....	پیوست دو

فصل اول: مشخصات کلی

۱-۱- مقدمه

هنر صناعی فرش بارزترین جلوه هنر ایرانی است که از یک سو با صنعت و فن و از سوی دیگر با هنر، فرهنگ و حکمت مرتبط هست. در نتیجه ظرفیت و توانمندی‌های ویژه‌ای در آن وجود دارد که می‌تواند بسترساز تربیت نیروهای متخصص و کاردان، در امر تولید، اشتغال‌زایی و کارآفرینی، درآمدزایی و ... هم‌راستا با اهداف و رویکرد دانشگاه ملی مهارت یعنی نزدیکی حکمت و صنعت در امر آموزش، پرهیز از علم‌زدگی محض و عینیت‌گرایی تجربی، مبتنی بر سه محور نظر، عمل و تولید باشد. لذا در بازتعریف برنامه‌های درسی دانشگاه ملی مهارت بر اساس خوداشتغالی، کارآفرینی و مؤلفه‌های آن و بر اساس گزاره‌های تکلیفی در اسناد بالادستی داخلی و بین‌المللی و اصل جهانی دیدن و بومی عمل کردن، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های جدیدی در فرش دیده شده است.

۱-۲- تعریف

دوره کاردانی پیوسته فرش دستباف، یکی از رشته‌های آموزش عالی مهارتی بوده که شامل شایستگی‌هایی است که دست یافتن به آن‌ها از طریق آموزش دروس نظری و عملی که در این برنامه لحاظ شده، امکان پذیر می باشد.

۱-۳- هدف

هدف این دوره، تربیت و تأمین نیروی انسانی متعهد، متخصص و کارآمدی است که توانایی سرپرستی، نظارت و مدیریت بر تمام مراحل مختلف تولید را در کارگاه‌های مجتمع شهری و تولیدات غیرمتمرکز خانگی عشایری، روستایی و شهری داشته باشد و مهارت‌های مربوط به خدمات پس از تولید، مرمت، تهیه و نگهداری، انبارداری، فروش، عرضه و ... را کسب نماید.

۱-۴- اهمیت و ضرورت

ارزش هنری، دارا بودن هویت فرهنگی، قومی و بومی و درعین حال ایرانی، ارزش افزوده نسبتاً بالا، میزان و حجم تولید، استفاده از مواد و مصالح بومی و فناوری‌های بومی و محلی در تولید و در نتیجه وابستگی ناچیز به واردات، اشتغال به تولید در خانه‌ها و کارگاه‌های کوچک در روستا و شهر، جایگاه آن در صادرات غیرنفتی برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های فرش دستباف هستند. همچنین شناخته شده فرش ایران با برند تجاری “Persian Carpet” در بازارهای بین‌المللی بر اهمیت فرش ایران تأکیدی دوچندان می‌کند. لذا توجه به فرش دستباف و قابلیت‌های هنری، صناعی، تجاری آن در آموزش‌های دانشگاهی برای پاسخ‌گویی به نیازهای ملی و بین‌المللی با حفظ سنت‌ها امری ضروری است.

۱-۵- توانایی فارغ‌التحصیلان

- سرپرستی کارگاه تولید فرش
- همکاری در برنامه‌ریزی عملیات فرش
- طراحی، تجهیز، نصب و راه‌اندازی کارگاه‌های مختلف در واحدهای تولیدی چون بافت و رنگریزی و ...
- نظارت و کنترل کیفی فرش در مراحل تولید، عملیات تکمیلی چون پرداخت، شور و ...، تهیه و نگهداری مواد اولیه و ارزیابی فرش
- همکاری در طراحی و نقشه‌کشی فرش
- تهیه و تنظیم گزارش‌های فنی

۶-۱- مشاغل قابل احراز

- نصاب کارگاه فرش
- نقشه کش فرش
- مسئول خرید مواد اولیه فرش
- رنگرز الیاف طبیعی
- نصاب کارگاه رنگرزی
- ارزیاب فرش
- بازاریاب فرش
- قالی شوی
- انباردار مواد اولیه فرش

۱-۷- طول دوره و شکل نظام

حداکثر مدت مجاز تحصیل دوره کاردانی پیوسته ۲ سال است و هرسال تحصیلی مرکب از ۲ نیمسال تحصیلی و یک دوره تابستانی و هر نیمسال شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی و دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است. دروس نظری و عملی بر اساس مقیاس واحد درسی است و هر واحد درس نظری معادل ۱۶ ساعت در نیمسال، هر واحد درس عملی و آزمایشگاهی حداقل معادل ۳۲ ساعت و حداکثر ۴۸ ساعت در نیمسال، هر واحد درس کارگاهی حداقل معادل ۴۸ ساعت و حداکثر ۶۴ ساعت در نیمسال و هر واحد کارآموزی معادل ۱۲۰ ساعت در نیمسال هست.

۸-۱- ضوابط و شرایط پذیرش دانشجو

- فارغ التحصیلان هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش
- پذیرش دوره در چهارچوب روش های عمومی پذیرش دانشجو طبق مقررات وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری

۹-۱- سهم درصد دروس نظری و عملی (برحسب واحد وساعت)

نوع درس	تعداد واحد	درصد (برحسب واحد)	درصد مجاز	تعداد ساعت	درصد (برحسب ساعت)	درصد مجاز
نظری	۳۷	۵۱	۲۵ تا ۷۵	۵۹۲	۲۸	۲۵ تا ۴۵
عملی	۳۵	۴۹	۴۵ تا ۶۵	۱۴۸۸	۷۲	۵۵ تا ۷۵
جمع	۷۲	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۸۰	۱۰۰	۱۰۰

۱۰-۱- نوع درس (برحسب تعداد واحد)

نوع درس	تعداد واحد		تعداد واحد برنامه درسی موردنظر
	حداقل	حداکثر	
عمومی	۱۳	۱۳	۱۳
پایه	۵	۱۰	۹
تخصصی	۴۴	۵۱	۴۴
اختیاری	۶	۸	۶
جمع			۷۲

* تعداد کل واحد دوره کاردانی حداقل ۶۸ و حداکثر ۷۲ واحد می باشد.

فصل دوم: جدول‌های واحدهای درسی

۲-۱- جدول دروس عمومی دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱	زبان فارسی	۳	۴۸	۰	۴۸		
۲	زبان انگلیسی	۳	۴۸	۰	۴۸		
۳	یک درس از گروه درس "مبانی نظری اسلام"	۲	۳۲	۰	۳۲		
۴	یک درس از گروه درسی "خلاق اسلامی"	۲	۳۲	۰	۳۲		
۵	تربیت بدنی	۱	۰	۳۲	۳۲		
۶	دانش خانواده و جمعیت	۲	۳۲	۰	۳۲		
	جمع	۱۳	۱۹۲	۳۲	۲۲۴		

۲-۲- جدول دروس پایه دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱	تاریخ فرش ایران	۲	۳۲	۰	۳۲		
۲	طراحی سنتی	۲	۰	۹۶	۹۶		
۳	شیمی عمومی و آزمایشگاه	۲	۱۶	۳۲	۴۸		
۴	هندسه نقوش در فرش	۱	۰	۴۸	۴۸		
۵	رنگ شناسی در فرش	۲	۱۶	۳۲	۴۸		
	جمع	۹	۶۴	۲۰۸	۲۷۲		

۳-۲- جدول دروس تخصصی دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱	الیاف شناسی	۳	۳۲	۳۲	۶۴		شیمی عمومی و آزمایشگاه
۲	سبک های فرش ایران	۲	۳۲	۰	۳۲	تاریخ فرش ایران	
۳	بافت فرش	۳	۱۶	۶۴	۸۰		
۴	مرمت فرش	۳	۱۶	۶۴	۸۰	بافت فرش	
۵	آماده سازی کارگاه فرش	۲	۱۶	۳۲	۴۸		
۶	تهیه و نگهداری مواد اولیه فرش	۲	۱۶	۳۲	۴۸	آماده سازی کارگاه فرش	
۷	رنگرزی الیاف طبیعی ۱	۳	۱۶	۹۶	۱۱۲	شیمی عمومی و آزمایشگاه-الیاف شناسی	
۸	رنگرزی الیاف طبیعی ۲	۳	۱۶	۹۶	۱۱۲	رنگرزی الیاف طبیعی ۱	
۹	نقاشی نقشه دستی فرش	۳	۱۶	۹۶	۱۱۲	رنگ شناسی در فرش - طراحی فرش	
۱۰	نقاشی نقشه رایانه ای فرش	۳	۱۶	۶۴	۸۰	نقاشی نقشه دستی فرش	
۱۱	زبان فنی	۲	۳۲	۰	۳۲	زبان انگلیسی	
۱۲	ارزیابی کیفی فرش	۳	۳۲	۳۲	۶۴		
۱۳	بافت گلیم مروارید	۱	۰	۳۲	۳۲		
۱۴	قالی شویی	۳	۱۶	۶۴	۸۰	شیمی عمومی و آزمایشگاه-الیاف شناسی	
۱۵	طراحی فرش	۲	۰	۹۶	۹۶	طراحی سنتی	
۱۶	ایمنی و بهداشت محیط کار	۲	۳۲	۰	۳۲		
۱۷	کارآفرینی و مدیریت کسب و کار	۲	۱۶	۳۲	۴۸		
۱۸	کارآموزی	۲	۰	۲۴۰	۲۴۰	گذراندن ۴۸ واحد	
	جمع	۴۴	۳۲۰	۱۰۷۲	۱۳۹۲		

۴-۲- جدول دروس اختیاری دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱	کاربرد نرم افزارهای تخصصی در فرش	۲	۱۶	۴۸	۶۴	نقاشی نقشه رایانه‌ای فرش	
۲	گلیم بافی	۲	۱۶	۴۸	۶۴		
۳	عکاسی	۲	۰	۶۴	۶۴		
۴	نگارگری	۲	۰	۶۴	۶۴	طراحی فرش	
۵	آشنایی با بافته‌های سنتی ایران	۲	۳۲	۰	۳۲		
	جمع	۶	-	-	-		

* گذراندن ۶ واحد از دروس فوق الزامی است.

* توصیه می‌شود یکی از دروس اختیاری که ارائه می‌گردد درس گلیم بافی باشد.

۲-۵- جدول ترم بندی پیشنهادی دروس دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

۲-۵-۱ - نیمسال اول

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	۰	۳۲	۲	تاریخ فرش ایران	۱
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	شیمی عمومی و آزمایشگاه	۲
	۴۸	۴۸	۰	۱	هندسه نقوش در فرش	۳
	۳۲	۳۲	۰	۱	تربیت بدنی	۴
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	آماده سازی کارگاه فرش	۵
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	رنگ شناسی در فرش	۶
	۹۶	۹۶	۰	۲	طراحی سنتی	۷
	۶۴	۳۲	۳۲	۳	الیاف شناسی	۸
	۳۲	۰	۳۲	۲	یک درس از گروه درس "اخلاق اسلامی"	۹
	-	-	-	۱۷	جمع	

۲-۵-۲ - نیمسال دوم

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
تاریخ فرش ایران	۳۲	۰	۳۲	۲	سبک های فرش ایران	۱
طراحی سنتی	۹۶	۹۶	۰	۲	طراحی فرش	۲
	-	-	-	۲	درس اختیاری	۳
الیاف شناسی - شیمی عمومی و آزمایشگاه	۱۱۲	۹۶	۱۶	۳	رنگرزی الیاف طبیعی ۱	۴
	۸۰	۶۴	۱۶	۳	بافت فرش	۵
	۴۸	۰	۴۸	۳	زبان انگلیسی	۶
	۳۲	۰	۳۲	۲	ایمنی و بهداشت محیط کار	۷
	۳۲	۰	۳۲	۲	دانش خانواده و جمعیت	۸
	-	-	-	۱۹	جمع	

۳-۵-۲- نیمسال سوم

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	-	-	-	۲	درس اختیاری	۱
	۸۰	۶۴	۱۶	۳	نقاشی نقشه رایانه‌ای فرش	۲
رنگرزی الیاف طبیعی ۱	۱۱۲	۹۶	۱۶	۳	رنگرزی الیاف طبیعی ۲	۳
آماده سازی کارگاه فرش	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تهیه و نگهداری مواد اولیه فرش	۴
شیمی عمومی و آزمایشگاه - الیاف شناسی	۸۰	۶۴	۱۶	۳	قالی شویی	۵
	۳۲	۳۲	۰	۱	بافت گلیم مروارید	۶
زبان انگلیسی	۳۲	۰	۳۲	۲	زبان فنی	۷
طراحی فرش - رنگ شناسی در فرش	۱۱۲	۹۶	۱۶	۳	نقاشی نقشه دستی فرش	۸
	-	-	-	۱۹	جمع	

۴-۵-۲- نیمسال چهارم

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	۰	۳۲	۲	یک درس از گروه درس "مبانی نظری اسلام"	۱
بافت فرش	۸۰	۶۴	۱۶	۳	مرمت فرش	۲
	۶۴	۳۲	۳۲	۳	ارزیابی کیفی فرش	۳
	-	-	-	۲	درس اختیاری	۴
گذراندن ۴۸ واحد	۲۴۰	۲۴۰	۰	۲	کارآموزی	۵
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	کارآفرینی و مدیریت کسب و کار	۶
	۴۸	۰	۴۸	۳	زبان فارسی	۷
	-	-	-	۱۷	جمع	

فصل سوم: سرفصل دروس

۱-۳- درس تاریخ فرش ایران

نوع درس: پایه

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخچه فرش بر اساس اساطیر و تاریخ

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	پیدایش فرش و آغاز فرش بافی در ایران بر اساس اساطیر و روایات و مستندات تاریخی	۲	۰
۲	فرش بافی در ادوار پیش از تاریخ (مهم ترین مناطق و حوزه های جغرافیایی، ابزار مکشوفه و ...)	۴	۰
۳	فرش بافی در ادوار تاریخی ماقبل از اسلام و بعد از اسلام (براساس منابع مکتوب و تاریخی، طرح و نقش فرش در هنرهای دیگر، نمونه های شاخص در منابع تاریخی و نمونه های مکشوف و به دست آمده، فرش های موزه ای و تاریخی و ...)	۲۴	۰
۴	نقش شرکت های خارجی و داخلی در امر تولید، تجارت و ... فرش دستباف ایران	۲	۰
	جمع	۳۲	۰

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت تاریخچه فرش بر اساس اساطیر و تاریخ
--

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
تاریخ و هنر فرش بافی در ایران (بر اساس دایره المعارف ایرانیکا)	احسان یارشاطر		نیلوفر	۱۳۸۴
تاریخ فرش (سیر تحول و تطور فرش بافی ایران)	فضل الله حشمتی رضوی		سمت	۱۳۹۶
پژوهش در فرش ایران	تورج ژوله		یساوی	۱۳۸۲

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد هنر

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

کلاس استاندارد مجهز به دستگاه‌های سمعی و بصری (ویدئو پروژکتور)

روش سنجش و ارزشیابی درس

گزارش فعالیت‌های پژوهشی، آزمون میان ترم و پایان ترم

روش تدریس و ارائه درس،

توضیحی، فیلم، اسلاید و تصویر

۲-۳- درس طراحی سنتی

نوع درس: پایه

پیش نیاز:-

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آموزش طراحی سنتی فرش دستباف

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریزمحتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	طراحی سنتی و ابزار و وسایل مورد نیاز	۰	۲
۲	انواع نقوش مورداستفاده در طراحی سنتی (ختایی و اسلیمی) و کاربرد آن‌ها در طراحی سنتی - گردش حلزونی و قوس اسپیرال (Spiral) و نحوه ترسیم آن	۰	۲
۳	اصول و روش طراحی ختایی‌ها (انواع برگ‌ها، غنچه‌ها و گل‌ها) و روش‌های ترکیب‌بندی	۰	۲۵
۴	اصول و روش طراحی اسلیمی‌ها (انواع بند اسلیمی‌ها، اسلیمی‌ها، سراسلیمی‌ها و سربندها) و روش ترکیب‌بندی	۰	۳۰
۵	روش و اصول ترکیب‌بندی ختایی و اسلیمی با یکدیگر	۰	۲۵
۶	روش‌های انتقال و تکثیر نقوش و واگیرها (انعکاسی، انتقالی، دورانی و ...)	۰	۱۲
	جمع	۰	۹۶

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

شناخت ابزار و وسایل و چگونگی طراحی انواع نقوش و توانایی طراحی سنتی فرش دستباف

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
شیوه طراحی فرش	جعفر پاک دست		یساولی	۱۳۷۹
گل‌های ختایی	پرویز اسکندر پور خرمی		یساولی	۱۳۷۹
کارگاه طراحی نقشه قالی	ابوالفضل وکیلی		نقش هستی	۱۳۸۳

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

کارگاه ۵۰ مترمربع با جمعیت ۱۵ نفر (بر اساس استاندارد فضای مورد نیاز برای هر دانشجو ۳ مترمربع به اضافه فضای حضور استاد) - ابعاد میز برای هر دانشجو ۷۰×۱۰۰ سانتی مترمربع و صندلی متناسب با ارتفاع میز (ترجیحاً چرخ دار و قابل تنظیم)

روش تدریس و ارائه درس

کار عملی، تمرین و تکرار

روش سنجش و ارزشیابی درس

پروژه عملی بر اساس نظر و ارزیابی مدرس مربوطه از توانایی دانشجویان (طراحی سنتی در ابعاد حداقل ذرع و نیم)

ویژگی های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش دستباف با گرایش بافت یا هنر
کارشناسی فرش یا صنایع دستی با گرایش طراحی حداقل ۳ سال تجربه کاری

۳-۳- درس شیمی عمومی و آزمایشگاه

نوع درس: پایه

پیش نیاز:-

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با علوم اولیه شیمی

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	اتم و ساختار آن، مدل اتمی بور	۲	۰
۲	لایه ظرفیت (والانس)، جدول تناوبی (فلزات و نافلزات، هالوژن ها، گازهای نجیب، عناصر واسطه)	۲	۰
۳	انواع پیوندهای بین اتمی (یونی، کووالانسی، داتیو)	۴	۰
۴	اسید و باز معدنی و نمک ها، شناساگرهای اسید و باز، PH، واکنش اسید و باز	۶	۰
۵	پلیمرهای آلی، شیمی آلی	۲	۰
۶	ایمنی در آزمایشگاه	۰	۳
۷	محیط، مواد، تجهیزات آزمایشگاهی و کاربرد آن ها	۰	۳
۸	تعیین نقطه جوش و عوامل مؤثر بر آن (فشار هوا، حل شووندهای غیرفعال)	۰	۳
۹	تقطیر ساده و جز به جز	۰	۳
۱۰	محلول سازی (درصد چربی و حجمی)	۰	۴
۱۱	شناسایی عناصر با شعله	۰	۳
۱۲	شناسایی کیفی کاتیون ها	۰	۳
۱۳	واکنش خنثی شدن اسید و باز، کاربرد pH متر	۰	۳
۱۴	استخراج از مایعات	۰	۳
۱۵	ساخت صابون و شوینده های مایع	۰	۴
جمع		۱۶	۳۲

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

یادگیری علوم اولیه شیمی و کاربرد آن

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
شیمی عمومی	چارلز مورتیمر	عیسی یآوری	علوم دانشگاهی	۱۳۹۷
شیمی عمومی با نگرش مولکولی	مجتبی باقر زاده، غلامعباس پارسا فر، محسن تفضلی		معانی	۱۳۸۱
ساختار اتم‌ها و مولکول‌ها	منصور عابدینی		فاطمی	۱۳۸۳
شیمی آلی	علی سیدی		فاطمی	۱۳۹۷
نام‌گذاری ترکیب‌های آلی	بهزاد پاک روح		اندیشه سرا	۱۳۸۵

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس
کلاس نظری و آزمایشگاه شیمی با کیت کامل و وسایل بر اساس آزمایش‌های عنوان شده در سرفصل‌های درس عملی

روش تدریس و ارائه درس
توضیحی، کار عملی، تمرین و تکرار

روش سنجش و ارزشیابی درس
پرسش‌های شفاهی، آزمون کتبی و عملی

ویژگی‌های مدرس
حداقل کارشناسی ارشد شیمی با سابقه کار در آزمایشگاه و تدریس

۴-۳- درس هندسه نقوش در فرش

نوع درس: پایه

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با نقوش مختلف هندسی و نحوه تبدیل آن ها به نقوش منحنی

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	کلیات نقوش هندسی	۰	۴
۲	مفاهیم گره و نقش در نقوش هندسی	۰	۲
۳	مقدمات ترسیم نقوش هندسی	۰	۳
۴	اسامی و اصطلاحات نقوش هندسی	۰	۲
۵	کاربرد نقوش هندسی در هنرهای سنتی ایران	۰	۳
۶	تکثیر و گسترش نقوش هندسی	۰	۳
۷	شبکه ها و زمینه های شکل گیری نقوش هندسی	۰	۳
۸	ترسیم نقوش هندسی از طریق شبکه مثلث تمرین عملی	۰	۵
۹	ترسیم نقوش هندسی از طریق شبکه مربع و تمرین عملی	۰	۵
۱۰	ترسیم نقوش هندسی از طریق زمینه مربع و تمرین عملی	۰	۵
۱۱	ترسیم نقوش هندسی از طریق زمینه مستطیل و تمرین عملی	۰	۵
۱۲	تبدیل نقوش هندسی و تبدیل آن به نقوش منحنی	۰	۸
	جمع	۰	۴۸

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت نقوش مختلف هندسی و نحوه تبدیل آنها به نقوش منحنی
--

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
هندسه نقوش	آناهیتا مقبلی، وحید میرفخرایی		فخریکا	۱۳۹۸
هندسه نقوش در صنایع دستی ایران ۱	سیدمحسن حاجی، زهرا باریک بین		پیام نور	۱۳۹۴
هندسه نقوش در صنایع دستی ایران ۲	سیدمحسن حاجی، زهرا باریک بین		پیام نور	۱۴۰۲
هندسه و نقوش اسلامی	عایشه پارمان، عصام السعید	حمیدرضا زین الدین	رازاوز	۱۳۹۷

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس
حداقل کارشناسی ارشد هنر یا صنایع دستی یا فرش با دارا بودن سه سال تجربه کاری

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس
کارگاه با ابعاد ۵۰ متر با جمعیت ۱۵ نفر (بر اساس استاندارد فضای موردنیاز برای هر دانشجو ۳ مترمربع به اضافه فضای حضور استاد)، ابعاد میز برای هر دانشجو ۷۰×۱۰۰ سانتی مترمربع و صندلی متناسب با ارتفاع میز (ترجیحاً چرخ‌دار و قابل تنظیم)

روش تدریس و ارائه درس
توضیحی، تمرین و تکرار، کارگاه، پروژه عملی

روش سنجش و ارزشیابی درس
پوشه مجموعه کار و انجام یک نمونه کار عملی (اندازه آزاد)

۵-۳- رنگ شناسی در فرش

نوع درس: پایه

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با رنگ ها و روش ساخت آن ها در فرش

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	رنگ های اصلی - فرعی - مکمل ها	۲	۶
۲	تضاد رنگی - هارمونی رنگی	۲	۶
۳	رنگ های مناطق مختلف فرش بافی	۲	۶
۴	مباحث رنگ های فرش مناطق مهم فرش بافی	۱۰	۱۴
	جمع	۱۶	۳۲

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت رنگ ها و روش ساخت آن ها در فرش

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
رنگ ها	لودویک وینگشتاین	مالک حسینی	هرمس	۱۴۰۲
هنر رنگ	یوهانس ایتن	عربعلی شروه	پساوولی	۱۴۰۲
رنگ ها در هنر	لوسی میکلت ویت	فاطمه کاوندی	نظر	۱۳۸۷
مبانی کامل شناخت رنگ برای طراحان	لیندا هولتس شو	مانلی رسولی	کتابکده کسری	۱۳۹۵

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی های مدرس
حداقل کارشناسی ارشد فرش

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس
ابعاد میز برای هر دانشجو ۷۰×۱۰۰ سانتی متر مربع و صندلی متناسب با ارتفاع میز (ترجیحاً چرخ دار و قابل تنظیم)

روش تدریس و ارائه درس
کار عملی، تمرین و تکرار

روش سنجش و ارزشیابی درس
آزمون کتبی و عملی

۶-۳- درس الیاف شناسی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز:

هم نیاز: شیمی عمومی و آزمایشگاه

هدف کلی درس: آشنایی با انواع الیاف بافت و ویژگی‌های آن‌ها و مراحل تولید و ریسندگی

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریزمحتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	خصوصیات الیاف؛ تعریف لیف، ویژگی‌های موردنیاز الیاف در فرش دستباف، انواع الیاف، ساختمان داخلی الیاف، معرفی الیاف مورد مصرف در بافت فرش، شناسایی الیاف مصنوعی (پلی استر، پلی پروپیلن، اکریلیک، ویسکوز، استات، پلی آمید، پلی وینیل کلراید و...)	۴	۶
۲	پشم؛ (پشم و ساختمان داخلی آن (اسیدهای آن، قطر تجعد، مشخصات مقطع عرضی و طولی) خصوصیات پشم ایرانی، روش استحصال و شست شوی آن، بسته‌بندی پشم، خواص فیزیکی پشم (اثر رطوبت، جذب رنگ، ارتجاعیت، استحکام، میزان تجعد، میزان انعکاس نور، نمدی شدن و اثر الکتریسته ساکن) خواص شیمیایی پشم (اثر اسیدها، بازها، احیاء کننده ها، نور خورشید، حرارت، کلرینه شدن) اثر عوامل بیولوژیکی بر پشم (قارچ، سوسک، باکتری و بید و...)، شناسایی الیاف پشم، نمره نخ و تاب نخ پشمی، پشم دباغی شده)	۱۰	۱۲
۳	ابریشم؛ (تاریخچه و انواع ابریشم، ساختمان داخلی ابریشم (خواص فیزیکی، استحکام ابریشم، قطر ابریشم، ساختمان شیمیایی و تفاوت ابریشم مصرفی در چله و پرز)، مراحل تولید ابریشم از کرم تا نخ ابریشمی قابل مصرف در فرش، تأثیر عوامل بیولوژیکی در نخ ابریشم، الیاف ابریشمی و نمره نخ ابریشمی و تاب نخ ابریشم)	۸	۸
۴	پنبه؛ (مراحل تولید پنبه، ساختمان داخلی پنبه، خواص فیزیکی پنبه، خواص شیمیایی پنبه، تأثیر عوامل بیولوژیکی و پنبه، مرسیزاسیون، شناسایی الیاف پنبه‌ای، نمره و تاب نخ پنبه‌ای)	۴	۶
۵	ریسندگی نخ (مراحل ریسندگی دستی پشم، مراحل ریسندگی ماشینی پنبه و پشم، مقایسه نخ دست ریس و ماشین ریس)	۴	۰
۶	مباحث آزمایشگاهی؛ (سوزاندن الیاف، روش میکروسکوپی، اندازه‌گیری جرم مخصوص نخ، تاب نخ و نمره نخ، استحکام نخ، نقطه ذوب، رطوبت بازیافتی، اثر حرارت و تأثیر اسیدها و بازها)	۲	۰
جمع		۳۲	۳۲

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت انواع الیاف بافت و ویژگی‌های آن‌ها و مراحل تولید و ریسندگی

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
خصوصیات الیاف نساجی	محسن حاجی شریفی، جواد ساسان نژاد		نشر دانشگاهی	۱۳۸۲
الیاف شناسی	ستاره امیری		سمت	۱۳۸۵
خصوصیات الیاف نساجی (ابریشم)	علی شمس ناتری		جهاد دانشگاهی	۱۳۸۴
Fiber science	steven b.warner		Prentice hall	۱۹۹۸

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس
 کلاس نظری و آزمایشگاه و دارای شرایط استاندارد و شامل وسایل زیر:
 میکروسکوپ، ترازوی دیجیتالی - دستگاه تاب سنج، آون، کلاف پیچ، گیره، چراغ گاز، لامل، لوله آزمایش، دماسنج، استوانه مدرج، پیپت، بورت مدرج شیردار با پایه، لوله مسی، ۳ پایه. مواد مورد نیاز: اسیدسولفوریک، سود سوزآور، اسید فرمیک، استن، متاکرزول، دی متیل، فرمالدهید، گلیسرین، متلین کلراید، انواع الیاف طبیعی و مصنوعی، دستگاه استحکام سنج نخ

روش تدریس و ارائه درس
 توضیحی، تمرین و تکرار، کار عملی

روش سنجش و ارزشیابی درس
 آزمون کتبی و عملی

ویژگی های مدرس
 حداقل کارشناسی ارشد مهندسی نساجی با ۲ سال سابقه تدریس

۷-۳- درس سبک‌های فرش ایران

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: تاریخ فرش ایران

هم‌نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با سبک‌های فرش ایران و مؤلفه‌های فرش‌بافی مناطق مختلف ایران

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	انواع سبک‌های فرش‌بافی ایران	۲	۰
۲	ویژگی‌های فنی بافت فرش ایران و طبقه‌بندی‌های مبتنی بر طرح مناطق مختلف و نقشه فرش ایران	۴	۰
۳	طرح‌ها، نقوش و رنگ‌های فرش ایران و طبقه‌بندی‌های رایج طرح و نقش فرش ایران	۲۴	۰
۴	ویژگی‌های فرش‌بافی مناطق و حوزه‌های مختلف ایران در سبک‌های شهری، روستایی و عشایری شامل: اصفهان (اصفهان، کاشان، نائین)، آذربایجان (شرقی، غربی، اردبیل)، خراسان، فارس، کرمان، چهارمحال بختیاری، همدان، کردستان، سیستان، ترکمن	۲	۰
	جمع	۳۲	۰

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

شناخت سبک‌های فرش ایران و مؤلفه‌های فرش‌بافی مناطق مختلف ایران
--

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
قالی ایران	سیسیل ادواردز	مهین دخت صبا	فرهنگسرا (یساولی)	۱۳۶۹
پژوهشی در فرش ایران	تورج ژوله		یساولی	۱۳۸۲
فرش ایران	شیرین صوراسرافیل		مؤلف	۱۳۶۹
قالین، تاریخ هنر قالیبافی مشرق زمین	سید طاهر صباحی		خانه فرهنگ و هنر گویا	۱۳۹۳
Oriental Rugs Today	Emmett eiland		Berkeley hillsbooks	۱۹۴۱

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

کلاس مجهز به دستگاه‌های سمعی و بصری (ویدئو پروژکتور)

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، فیلم، اسلاید و تصویر

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون میان ترم و پایان ترم، گزارش فعالیت‌های پژوهشی

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد هنر یا فرش

۸-۳- درس بافت فرش

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با مواد و لوازم مربوطه و آموزش مقدماتی بافت فرش دستباف

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	انواع بافت، ابزار، دار و انواع آن و مواد اولیه	۲	۰
۲	خصوصیات انواع چله کشی و مکانیزم های بافت (تخت، نیم لول و لول)	۲	۸
۳	محاسبه مقدار نخ چله مورد نیاز به کیلوگرم بر اساس نقشه و رجشمار و محاسبه مقدار خامه مورد نیاز به گرم یا کیلوگرم بر اساس متریک و دنیر	۲	۱۰
۴	اصول چله کشی و روش انتقال چله روی دار، عیوب چله و نحوه رفع آن	۲	۸
۵	هاف گذاری- کوجی بندی- زنجیره بافی (مهر قالی)- گلیم بافی ابتدای فرش	۲	۸
۶	انواع گره (مقارن و نامقارن) و نحوه گره زدن- انواع شیرازه و شیرازه پیچی	۲	۸
۷	انواع پود و نحوه پود زدن (ضخیم و نازک) و محاسبه مقدار پود مورد نیاز، اصول دفتین و قیچی زدن	۲	۸
۸	ترمیم پارگی چله هنگام بافت، نقشه خوانی	۱	۷
۹	پایین کشی- پایین آوردن (قیچی زدن) پایان کار	۱	۷
جمع		۱۶	۶۴

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

یادگیری بافت فرش دستباف و شناخت مواد و لوازم مربوطه

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
پژوهشی در فرش ایران	تورج ژوله		یساولی	۱۳۸۱
شناخت قالی ایران	جواد یساولی		یساولی	۱۳۷۵
فرش ایران، قالی بافی و تکنیک معاصر	ژان و دانیل بورکل	گلبرگ برزین	خانه فرهنگ گویا	۱۳۸۹

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناس ارشد فرش دستباف با گرایش بافت
کارشناسی فرش یا صنایع دستی با گرایش بافت حداقل ۳ سال تجربه کاری

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

مساحت کارگاه ۷۰ مترمربع با جمعیت ۱۵ نفر (استاندارد موجود برای کارگاه بافت، سرانه ۴ مترمربع برای هر بافنده به اضافه فضای حضور استاد)

روش تدریس و ارائه

کارگاه، تمرین و تکرار، پروژه

روش سنجش و ارزشیابی درس

تولید نمونه کار، آزمون کتبی و عملی

۹-۳- درس مرمت فرش

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: بافت فرش

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با روش‌های حفاظت و مرمت فرش دستباف

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریزمحتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	مرمت، حفاظت و نگهداری، شرایط نگهداری، دما، رطوبت، آلودگی جوی، شناخت معایب و روش‌های جلوگیری از آن	۶	۲
۲	ابزار و وسایل رفوگری	۲	۲
۳	سربندی (دو گره ساده، دو گره پنجره‌ای، زنجیره، گره نخودی و گیس‌بافی)	۲	۱۰
۴	شیرازه (متصل، منفصل، حصیری، دورنگی و جناقی)	۰	۶
۵	سرنخ (عادی و درفشی) - چرم‌دوزی.	۰	۶
۶	سوزن‌کاری قسمت‌های پوسیده شده	۲	۶
۷	ریشه کشی مغزی	۰	۶
۸	ریشه کشی بطلمه و بر روی دو گره	۰	۶
۹	سر بافی	۰	۵
۱۰	مرمت فرش‌های لول باف و قیچی کاری محل مرمت شده	۲	۱۰
۱۱	اتوکاری و کارهای تکمیلی	۲	۵
جمع		۱۶	۶۴

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

شناخت روش‌های حفاظت و یادگیری مرمت فرش دستباف

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
مرمت قالی و زیرانداز	بیژن اربابی		دانشگاه هنر	۱۳۸۶
تکنولوژی ویژه مرمت فرش	فریبا افتخاری راد		دولتمند	۱۳۸۲
تعمیر قالی شرقی	پیتر اف استون	غلامرضا طوسیان شانديز	جمال هنر	۱۳۸۹
شور، مراقبت و نگهداری فرش	زهره احمدی		مرکز ملی فرش	۱۳۸۸

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش یا صنایع دستی یا پژوهش هنر با گرایش فرش با ۳ سال سابقه کار مرتبط و تخصص مرمت فرش
کارشناسی فرش با گرایش بافت و مرمت

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

مساحت حداقل ۱/۵ مترمربع برای هر دانشجو، تجهیزات شامل قلاب پشت در سائز متوسط فرش‌های ۲۰ و ۳۰ رج، دم‌باریک بدون عاج، قلاب خواب مشهد، چاقوی خواب رو، هیدرو کلر، پرمنگنات، رنگ‌های نخ و پشمی، درفش، قیچی مخصوص رفوگری، چرم و نخ چرم، دم‌باریک و...

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، کار گروهی، کار عملی، بازدید از کارگاه مرمت

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون عملی و کتبی

۱۰-۳- درس آماده سازی کارگاه فرش

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آموزش مهارت راه اندازی کارگاه فرش، اصول چیدمان و آشنایی با تأثیرات عوامل محیطی

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	ابعاد مناسب و استاندارد کارگاه بافت فرش	۲	۴
۲	ترسیم پلان کارگاه، اصول و روش های چیدمان تجهیزات کارگاهی فرش	۳	۶
۳	اصول و شیوه های کنترل دما، نور، رطوبت و صوت در محیط کارگاه	۵	۸
۴	تجهیزات اطفاء حریق، اصول نصب و نحوه به کارگیری	۳	۶
۵	تجهیزات برقی، اصول نصب و به کارگیری، راه های پیشگیری از خطرات ناشی از تجهیزات برقی	۳	۸
جمع		۱۶	۳۲

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

مهارت راه اندازی کارگاه فرش، اصول چیدمان و شناخت تأثیرات عوامل محیطی
--

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
تعمیرات و نگهداری تجهیزات تأسیسات حرارتی و برودتی	سید سعید قره بالی، بهزاد جعفریان		دیباگران	۱۳۹۷
آموزش هنر قالی بافی	پوران دخت نیرومند		بازتاب	۱۳۹۷
کارگاه قالی بافی	ابوالفضل وکیلی		نقش هستی	۱۳۸۳
بهداشت قالیبافان	محمد حنفی، رضا عزتیان، حمیده توسلیان، فریده سیف آقایی		واحد بهداشت حرفه ای معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	۱۳۹۰
بهداشت قالیبافی	نهیضت سوادآموزی شهرستان نائین		بهار علم	۱۳۷۹

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

کارگاه حداقل ۹×۱۲ مترمربع مجهز به: دار قالی- صندلی- کمد ابزار و تجهیزات و مواد فرش بافی- متر نواری- میز کار- مداد و خط کش و خودکار- سیستم ویدئو پروژکتور- بازدید از کارگاههای تولیدی و تجهیزات سرمایشی و گرمایشی، آکوستیک- اطفاء حریق- تجهیزات نورپردازی

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، پژوهش و پروژه

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون کتبی، ارائه طرح و گزارش فعالیت تحقیقاتی

روش سنجش و ارزشیابی درس

حداقل کارشناسی ارشد فرش و دارا بودن سوابق تجربی در زمینه تأسیسات ساختمانی و آشنا با اصول و ایمنی و بهداشت

۱۱-۳- درس تهیه و نگهداری مواد اولیه فرش

عملی	نظری	
۱	۱	تعداد واحد
۳۲	۱۶	تعداد ساعت

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: آماده سازی کارگاه فرش

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با چگونگی تهیه ، نگهداری و انبارداری مواد اولیه فرش و گلیم

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	تفکیک رنگ‌های نقشه فرش (نام رنگ‌ها، کد رنگ‌ها، کارت رنگ نقشه)	۱	۲
۲	انتخاب بازار مناسب برای خرید (انواع بازار نخ‌های قالی و گلیم، قیمت‌های تقریبی انواع نخ (قالی و گلیم)، مقایسه قیمت‌های مختلف موجود در انواع بازار، انتخاب بهترین عرضه‌کننده از نظر کیفیت و قیمت)	۲	۴
۳	خرید و حمل (انواع ابزار توزین و کاربردهایشان، انواع بسته‌بندی نخ‌های قالی و گلیم، انواع روش‌های حمل و نقل، استاندارد فاکتور، به‌کارگیری ابزار توزین، انتخاب بسته‌بندی مناسب، دسته‌بندی نخ‌ها و ثبت مشخصات آن‌ها)	۲	۴
۴	نگهداری مواد بر اساس جنس و کاربرد و میزان مصرف (دسته بندی بر اساس بر اساس جنس، رج‌شمار، رنگ، و مدیریت مصرف)	۲	۴
۵	حفاظت از انواع مواد اولیه فرش در برابر عوامل و شرایط آسیب رسان (پشم، پنبه و ابریشم)	۲	۴
۶	نگهداری انواع مواد اولیه رنگرزی (شیمیایی، گیاهی، جانوری، حیوانی) و دندان‌ها و ومکمل ها	۲	۴
۷	چیدمان مواد در انبار مطابق با دسته ها	۲	۴
۸	مراقبت و نگهداری از مواد در انبار (کنترل دما، رطوبت، نور، اطفای حریق)	۲	۴
۹	آمار و انبارگردانی در زمان های مقرر	۱	۲
جمع		۱۶	۳۲

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

توانایی چگونگی تهیه ، نگهداری و انبارداری مواد اولیه فرش و گلیم

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
پژوهشی در فرش ایران	تورج ژوله		یساولی	۱۳۸۲
هنر و صنعت قالی در ایران	منصور ورزی		رز	۱۳۵۰
آموزش هنر قالی بافی	پوران‌دخت نیرومند		بازتاب	۱۳۹۷
شیوه نوین انبارداری و کتتر موجودی	مهدی درودی		امید مهر	۱۳۹۲
اصول انبارداری	ولی الله کریمی		راز نهان	۱۳۹۶

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

انبار مواد مصرفی به ابعاد حداقل ۶۰ مترمربع - قفسه‌بندی مناسب انبار - آچار - خامه - پود - چله از جنس پشم، ابریشم و پنبه با رجشمارهای مختلف و متنوع - مواد رنگزای شیمیایی، گیاهی و جانوری - دندانها - مواد ضد حشره و بید - کپسول آتش‌نشانی - کامپیوتر و فرم‌های انبارگردانی - ترازو - ماشین حساب - لوازم بسته‌بندی (نخ، گونی، قیچی، کارتن، نوارچسب، ماژیک) - چرخ دستی حمل و نقل کالا

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، پژوهش، کار گروهی، مطالعه موردی و بازدید

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون کتبی، ارائه طرح و گزارش فعالیت‌های عملی و تحقیقاتی و مشاهده رفتار

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد مهندسی نساجی با گرایش شیمی نساجی و علوم الیاف با ۳ سال سابقه در حوزه فرش دستباف، کارشناس ارشد فرش دستباف با گرایش مواد اولیه و رنگرزی با ۳ سال سابقه در حوزه فرش دستباف

۱۲-۳- درس رنگرزی الیاف طبیعی ۱

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: الیاف شناسی - شیمی عمومی و آزمایشگاه

هم نیاز:

هدف کلی درس: آموزش انواع رنگزاهای شیمیایی، لوازم مربوط و نحوه رنگرزی به وسیله آنها

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	مقدمات رنگرزی شیمیایی (مفهوم فیزیکی رنگ، تاریخچه رنگزاهای شیمیایی - طبقه بندی رنگزاهای شیمیایی، ویژگی های رنگزاهای شیمیایی)	۳	۱
۲	مواد و لوازم آزمایشگاهی، معرفی رنگزاها و مواد کمکی در رنگرزی شیمیایی (مواد، لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی در رنگرزی شیمیایی، تهیه محلول رنگزاها و مواد کمکی در آزمایشگاه، مواد کمکی مورد استفاده در رنگرزی شیمیایی، محاسبات در رنگرزی شیمیایی، نسخه و گراف در رنگرزی شیمیایی)	۱	۵
۳	نحوه رنگرزی الیاف طبیعی (پشم، پنبه و ابریشم) بارنگزاهای شیمیایی (رنگرزی الیاف پشم و ابریشم بارنگزاهای اسیدی، متال کمپلکس، کرمی، راکتیو، خمی، رنگرزی الیاف پنبه بارنگزای مستقیم)	۴	۳۵
۴	نحوه شستشو، سفیدگری و صمغ گیری (شستشوی الیاف قبل و بعد از رنگرزی، سفیدگری پشم و پنبه، صمغ گیری ابریشم)	۴	۲۰
۵	اصول رنگرزی الیاف پشم و ابریشم بارنگزاهای اصلی (نحوه رنگرزی الیاف پشم و ابریشم بارنگزاهای اصلی [تهیه مثلث رنگ])	۱	۱۸
۶	تعیین ثبات عمومی رنگزاهای شیمیایی، اندازه گیری ثبات شستشویی، نوری و مالشی)	۱	۵
۷	عوامل نایکنواختی در جذب رنگزاهای شیمیایی: نقش دما، زمان، PH، I/R، غلظت رنگزاها در رنگرزی الیاف طبیعی بارنگزاهای شیمیایی	۲	۱۲
جمع		۱۶	۹۶

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت انواع رنگزاهای شیمیایی، لوازم مربوط و نحوه رنگرزی به وسیله آنها

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
رنگرزی الیاف پروتئینی بارنگینه‌های شیمیایی	احمد اکبری		دانشگاه کاشان	۱۳۹۱
شیمی مواد واسطه و رنگ‌ها (طراحی، سنتز و کاربرد)	جواد مختاری		دانشگاه گیلان	۱۳۹۴
اصول علم و تکنولوژی رنگ	سیامک مرادیان		فائد	۱۳۶۴
شیمی رنگ: سنتز، خواص و کاربردهای مواد رنگ‌ها و پیگمنت‌های آلی	علیرضا خسروی، کمال‌الدین قرنجیگ، سیامک مرادیان، مژگان حسین نژاد		دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۳۹۱
تکمیل در صنعت نساجی	حسین توانایی		ارکان	۱۳۸۱
ساختمان شیمیایی الیاف پشم و چاپ، رنگرزی بارنگزاهای نساجی	حسین نجفی کوتانی، نهرداد حاجیلاری، خسرو فریزاده، علی اشجاران		جهاد دانشگاهی امیرکبیر	۱۳۸۷
شیمی و کاربرد رنگزها بر روی الیاف نساجی	محمود فیض، منظر سبحانی مهر		ارکان دانش	۱۳۹۷
The theory & Practice of Wool Dyeing	Bird C. L		the Society of Dyers & Colourists	۱۹۷۲
Color Chemistry	Ji, Zollinger		Germany	۲۰۰۳
The Theory of Colouration of textiles	A.Johnson		SDC. Bradford	۱۹۸۹
Basic Principles of Textile Colouration	A.D.Broadbent		SDC. Bradford	۱۹۹۱

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

حداقل ۵۰ مترمربع فضا- سیستم آب- لوازم آزمایشگاهی- هیتر- هود آزمایشگاهی- سیستم حرارتی- کابیت- سینک

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، تمرین و تکرار، کار عملی، پروژه‌ای، پژوهشی، گروهی، مطالعه موردی

روش سنجش و ارزشیابی درس

پرسش شفاهی، حل مسئله، آزمون کتبی و عملی، گزارش فعالیت‌های تحقیقاتی

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد مهندسی نساجی با گرایش شیمی نساجی و علوم الیاف با ۳ سال سابقه در حوزه فرش دستباف یا فرش دستباف با گرایش مواد اولیه و رنگرزی با ۳ سال سابقه

۱۳-۳- درس رنگرزی الیاف طبیعی ۲

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: رنگرزی الیاف طبیعی ۱

هم‌نیاز: -

هدف کلی درس: آموزش انواع رنگرهای طبیعی جانوری و گیاهی و چگونگی رنگرزی به‌وسیله آن‌ها

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	مقدمات رنگرزی طبیعی (مقدمات رنگرزی طبیعی، تاریخچه رنگرهای طبیعی، طبقه-بندی رنگرهای طبیعی (گیاهی، حیوانی، معدنی)، معرفی و نحوه کشت و برداشت و پراکنش رنگرهای طبیعی در ایران و جهان، ساختار شیمیایی رنگرهای طبیعی)	۵	۱
۲	مواد و لوازم آزمایشگاهی، معرفی اسیدها و دندانه‌ها و روش‌های دندانه دادن در رنگرزی طبیعی (آشنایی با مواد، لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی در رنگرزی طبیعی، اسیدهای سنتی و صنعتی (آلی و معدنی) در رنگرزی طبیعی، دندانه‌ها و نقش آن‌ها در رنگرزی و روش‌های دندانه دادن در رنگرزی طبیعی - محاسبات در رنگرزی طبیعی نسخه و گراف در رنگرزی طبیعی)	۲	۵
۳	آماده‌سازی الیاف و مواد در رنگرزی طبیعی (شستشوی الیاف قبل و بعد از رنگرزی، آماده‌سازی مواد رنگرزی طبیعی)	۲	۲۳
۴	نحوه رنگرزی الیاف طبیعی (پشم، پنبه و ابریشم) بارنگرهای طبیعی رنگرزی الیاف پشم و ابریشم بارنگرهای روناس، اسپرک، قرمز دانه، پوست انار، پوست گردو و نیل)	۳	۲۲
۵	اصول رنگرزی الیاف پشم و ابریشم به‌صورت ترکیبی (به دست آوردن فام‌های سبز، لاک، نارنجی و ...)	۱	۱۸
۶	تعیین ثبات عمومی رنگرهای طبیعی (اندازه‌گیری ثبات شستشویی، نوری و مالشی)	۱	۵
۷	عوامل نایکنواختی در جذب رنگرهای طبیعی (نقش دما، زمان، PH، I/R، غلظت رنگرها در رنگرزی الیاف طبیعی بارنگرهای طبیعی)	۱	۱۸
۸	اثر مواد قلیایی و پساب رنگی در رنگرزی طبیعی (اثرات مواد قلیایی مانند آمونیاک بعد از رنگرزی، اثر استفاده از پساب رنگی در رنگرزی بعدی)	۱	۴
جمع		۱۶	۹۶

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

شناخت انواع رنگرهای طبیعی جانوری و گیاهی و چگونگی رنگرزی به‌وسیله آن‌ها

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
رنگزاهای طبیعی: علم و فناوری	امین الدین حاجی		دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند	۱۳۹۵
طبیعت‌گرایی در رنگریزی الیاف پروتئینی (پشم و ابریشم)	مجید منتظر، سید محمد ویسیان، محمدابراهیم حیدری		مرکز ملی فرش ایران	۱۳۸۸
روناس	احمد اکبری، عبدالسلیم قره بائی، ربابه تقی زاده بروجنی		سخنوران، دانشگاه کاشان	۱۳۹۳
رنگریزی الیاف بارنگ‌های طبیعی	مهدی حیاتی		موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد دانشگاهی	۱۳۸۴
فرآیند و روش‌های رنگریزی الیاف با مواد طبیعی	ویکتوریا جهانشاهی افشار		دانشگاه هنر	۱۳۸۰
رنگریزی الیاف و نخ (پشم، ابریشم و پنبه)	نسرین صدری		جهاد دانشگاهی امیرکبیر	۱۳۸۶
Their Intermediates	Abrahart, E. N.		London, Edward Arnold	۱۹۷۷
Colour index, Society of Dyers and Colonrists			Bradford	۱۹۷۱
Society of Dyers and Colourists	Lemin, Vickers and Vickerstaf			۱۹۴۹
Society of Dyers and Colourists	R. Gill,			۱۹۵۵
Dyeing and Chemical Technology of Textile Fibres	Trotman, E. R.		London & High Wycombe, Charles Grefin and Company Limited	۱۹۷۵

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

حداقل ۵۰ مترمربع فضا- سیستم آب- لوازم آزمایشگاهی- هیتر- هود آزمایشگاهی- سیستم حرارتی- کابیت- سینک

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، تمرین و تکرار، کارگاه، آزمایشگاه، پروژه‌ای، پژوهشی، گروهی، مطالعه موردی

روش سنجش و ارزشیابی درس

پرسش شفاهی، حل مسئله، آزمون‌های کتبی و عملی، ارائه مقالات و طرح‌ها، گزارش فعالیت‌های تحقیقاتی

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد مهندسی نساجی با گرایش شیمی نساجی و علوم الیاف با ۳ سال سابقه در حوزه فرش دستباف یا فرش دستباف با گرایش مواد اولیه و رنگرزی با ۳ سال سابقه در حوزه فرش دستباف

۱۴-۳- درس نقاشی نقشه دستی فرش

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: طراحی فرش - رنگ شناسی در فرش

هم نیاز:

هدف کلی درس: آشنایی با ابزار و وسایل و نحوه رنگ‌آمیزی و یادگیری نقاشی نقشه فرش

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	نحوه رنگ‌آمیزی و پخش رنگ	۵	۳۶
۲	آماده‌سازی قلم‌مو برای نقطه کردن	۰	۲
۳	نحوه نقطه کردن نقشه فرش	۵	۱۵
۴	اجرای شیوه‌های مختلف رنگ‌آمیزی بر اساس ویژگی‌های مناطق مختلف	۶	۳
۵	مراحل آماده‌سازی و تکمیل نقشه (بوم کردن نقشه)	۰	۴۰
جمع		۱۶	۹۶

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت ابزار و وسایل و نحوه رنگ‌آمیزی و توانایی در نقاشی نقشه فرش

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
رنگ آمیزی نقشه فرش ایرانی	لطف اله شکری، محمد رضا قآنی		شمال پایدار	۱۳۹۴
طراحان بزرگ فرش ایران	شیرین صوراسرافیل		یساولی	۱۳۸۱
شناخت شاهکارهای فرش ایران	شرکت سهامی فرش ایران		شرکت سهامی فرش ایران	۱۳۶۲
قالی و قالیچه‌های ایران	جواد یساولی		یساولی	۱۳۷۴

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

کارگاه ۵۰ مترمربع با جمعیت ۱۵ نفر (بر اساس استاندارد فضای موردنیاز برای هر دانشجو ۳ مترمربع به اضافه فضای حضور استاد)

ابعاد میز برای هر دانشجو ۷۰×۱۰۰ سانتی مترمربع و صندلی متناسب با ارتفاع میز (ترجیحاً چرخ‌دار و قابل تنظیم)

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، کار عملی، تمرین و تکرار

روش سنجش و ارزشیابی درس

پروژه عملی بر اساس ارزیابی مدرس از عملکرد و توانایی دانشجویان (نقشه دستی فرش با ابعاد حداقل ذرع و نیم).

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش دستباف با گرایش طراحی یا هنر

کارشناسی فرش یا صنایع دستی با گرایش طراحی حداقل ۳ سال تجربه کاری

۱۵-۳- درس نقاشی نقشه رایانه‌ای فرش

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: -

هم‌نیاز: نقاشی نقشه دستی فرش

هدف کلی درس: آموزش اصول طراحی و رنگ‌آمیزی فرش با نرم‌افزارهای مرتبط

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	انواع نرم‌افزارهای تخصصی طراحی فرش، ابزار ورود اطلاعات و قلم نوری، اسکن، آماده‌سازی طرح برای اسکن جهت اجرا در نرم‌افزار	۳	۲
۲	آماده‌سازی طرح جهت رنگ و نقطه (چسباندن و سرهم کردن طرح، صاف و فلت کردن طرح‌های پرسپکتیو دار، کوچک یا بزرگ کردن، چرخاندن، تغییر اندازه تصویر بر اساس ابعاد و رجشمار و کاهش رنگ تصویر)	۴	۶
۳	طراحی و نقطه کردن (کار با منوها، ابزارها، لایه‌ها و تنظیمات برای نقطه کردن اصلاح کردن طرح، برش، تکرار، تقارن و.....)	۳	۴۰
۴	رنگ‌آمیزی (آماده‌سازی جدول رنگ و استفاده از ابزارهای رنگ‌آمیزی برای تغییر رنگ)	۳	۱۲
۵	مراحل تکمیل و آماده‌سازی طرح برای بافت (شطرنجی کردن، تعیین و تنظیم نوع چاپ طرح، تطبیق فایل و چاپگر نسبت به هم و پرینت یا پلات گرفتن)	۳	۴
جمع		۱۶	۶۴

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

توانایی طراحی و رنگ‌آمیزی فرش با نرم‌افزارهای مرتبط

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
کتاب‌های تخصصی مرتبط با نرم‌افزار				

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

یک سیستم رایانه ای برای هر دانشجو، نرم افزارهای تخصصی فرش (آخرین نسخه)، قلم نوری و دی جی تایزر، ویدئو پروژکتور

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، کارعملی، تمرین و تکرار، پروژه

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون کتبی و عملی، پروژه عملی بر اساس ارزیابی مدرس از توانایی و عملکرد دانشجویان (نقشه فرش رایانه ای با ابعاد حداقل ذرع و نیم)

ویژگی های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش دستباف با گرایش طراحی یا هنر
فارغ التحصیل کارشناسی فرش یا صنایع دستی با گرایش طراحی حداقل ۳ سال تجربه کاری

۱۶-۳- درس زبان فنی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: زبان انگلیسی

هم‌نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی و یادگیری لغات و متون تخصصی فرش

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	معرفی منابع علمی مرتب با فرش دستباف (نشریات، کتب، سایت‌های تخصصی)	۲	۰
۲	فنون و شیوه‌های ترجمه	۵	۰
۳	متون تخصصی فرش در حوزه‌های هنری، اقتصادی، فنی در حدود ۲۰۰-۲۵۰ واژه	۱۵	۰
۴	کاربرد واژگان فرش دستباف در قالب فیلم، گفتگو و رسانه‌های سمعی و بصری	۱۰	۰
	جمع	۳۲	۰

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

یادگیری لغات و متون تخصصی فرش

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
The Atlas of Rugs and Carpets	David Black		Tiger books	۱۹۹۲
واژگان فرش (دوزبانه)	علی آقا کابلی، امیرحسین عصاره		گلدسته	۱۳۸۱
فرهنگ فرش دستباف (دوزبانه)	سید جلال‌الدین بصام		بنیاد دانشنامه نگاری	۱۳۹۲

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس
کلاس مجهز به امکانات سمعی و بصری و رایانه‌ای

روش تدریس و ارائه درس
توضیحی، مباحثه‌ای (فردی و جمعی)، ارائه پروژه فردی

روش سنجش و ارزشیابی درس
ارائه پروژه‌های فردی کلاس یا نهایی، آزمون میان ترم و پایان ترم

ویژگی‌های مدرس
حداقل کارشناسی ارشد انگلیسی مسلط به متون تخصصی فرش دستباف و آشنا به ترجمه متون انگلیسی به فارسی و بالعکس

۱۷-۳- درس ارزیابی کیفی فرش

عملی	نظری	
۱	۲	تعداد واحد
۳۲	۳۲	تعداد ساعت

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: -

هم‌نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با اصول تشخیص معایب و محاسن و عملیات تکمیلی و ارزیابی کیفی فرش و کنترل کیفیت

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریزمحتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	محل‌های بافت فرش و تأثیر خاستگاه فرش در قیمت‌گذاری	۲	۳
۲	تشخیص کمی و کیفی الیاف تشکیل‌دهنده فرش	۲	۳
۳	کیفیت‌سنجی رنگرزی الیاف فرش	۴	۴
۴	شناسایی روش بافت فرش و کیفیت‌سنجی آن	۲	۳
۵	شناسایی و کنترل کیفیت طرح و نقش فرش	۶	۴
۶	اصول تشخیص معایب و محاسن فرش	۲	۳
۷	عملیات تکمیلی فرش و تأثیر آن‌ها در ارزیابی و بازار فرش	۶	۴
۸	اصول قیمت‌گذاری فرش با توجه به منابع اطلاعاتی، ساختار و ماهیت هنری فرش	۴	۴
۹	محل عرضه فرش و اصول تجهیز و آماده‌سازی آن	۴	۴
	جمع	۳۲	۳۲

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

شناخت اصول تشخیص معایب و محاسن و توانایی ارزیابی کیفی فرش و کنترل کیفیت

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
کنترل کیفیت در فرش دستباف و تدابیر خودکنترلی	رضا الله داد		رضا الله داد	۱۳۹۷
پژوهشی در فرش ایران	تورج ژوله		یساوی	۱۳۸۲

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

کلاس مجهز به دستگاه‌های سمعی و بصری یا کارگاه بافت و مرمت فرش

روش تدریس و ارائه درس

تئوری، اسلاید و تصویر، بازدیدهای گروهی از شرکت سهامی فرش ایران، موزه فرش ایران و ... ارزیابی عملی

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون کتبی و عملی

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش

۱۸-۳- درس بافت گلیم مروارید

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آموزش چگونگی بافت گلیم مروارید

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	انتخاب نقشه و مواد (چله و پود)، دار و ابزار مناسب برای بافت گلیم مروارید	۰	۲
۲	چله کشی و سربندی بر اساس روش و سنت منطقه	۰	۶
۳	پود دهی و بافت (پود سراسری، پود نقش اندازی، شیرازه پیچی، دفتین زدن)	۰	۲۰
۴	پایین کشی	۰	۲
۵	سربندی و جداسازی از دار	۰	۲
جمع		۰	۳۲

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

یادگیری چگونگی بافت گلیم مروارید

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
آموزش گلیم بافی درجه ۲	لیلا نجاتی نیا		سخن گستر	۱۳۹۳
آموزش هنر گلیم بافی	فاطمه فقیری زاده		بازتاب	۱۳۹۷

د-استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

کارگاه حداقل ۱۰۰ مترمربع با جمعیت ۱۵ نفر. مناسب برای بافت

روش تدریس و ارائه درس

کار عملی، تمرین و تکرار

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش، ترجیحاً با گرایش بافت یا هنر

کارشناسی فرش یا صنایع‌دستی با گرایش طراحی حداقل ۳ سال تجربه کاری

روش سنجش و ارزشیابی درس

تولید نمونه کار گلیم مروارید بر اساس ارزیابی و نظر مدرس، مشاهده رفتار و عملکرد

۱۹-۳ - درس قالی شویی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: شیمی عمومی و آزمایشگاه - الیاف شناسی

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با ابزار شستشوی فرش، تهیه مواد و عملیات شستشو و انجام آن

الف - سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	تهیه ابزار شستشوی فرش	۲	۶
۲	تهیه مواد شستشوی فرش مواد قالی‌شویی تجاری داخلی (کلر، هیدرو سولفیت سدیم، شامپو تگزافون) مواد قالی‌شویی صادراتی (سود سوزآور، اسید فرمیک، جوهر لیمو، اسید اکزالیک، پرمنگنات، کلر، هیدرو سولفیت سدیم، ...)	۲	۶
۳	عملیات قبل از شستشو (پرداخت اولیه، کز دادن، دور دوزی، خاک‌گیری و ...)	۴	۱۰
۴	شستشوی اولیه	۲	۱۰
۵	براق شویی (ویژه قالی‌شویی تجاری داخلی)	۱	۸
۶	کهنه شویی (ویژه قالی‌شویی صادراتی)	۱	۸
۷	عملیات پس از شستشو (آبگیری، خشک کردن، موگیری، دارکشی، دو گره‌زنی، شیرازه، سرنخ زنی، سر صافی، چرم‌دوزی)	۴	۱۶
جمع		۱۶	۶۴

ب - مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت ابزار شستشوی فرش، تهیه مواد و عملیات شستشو
--

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
عملیات تکمیل فرش دستباف	سید علی مجابی		دانشکده آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد	۱۳۸۹
شستشو، مراقبت و نگهداری فرش	زهرا احمدی		مرکز ملی فرش ایران	۱۳۸۸
مرمت قالی و زیرانداز	بیژن اربابی		دانشگاه هنر	۱۳۸۶

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش با توانایی و شناخت در زمینه شستشویهای تجاری داخلی در ایران یا مدرک معادل هنری

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

مساحت کارگاه ۸۰ مترمربع برای هر گروه ۱۵ نفر

روش تدریس و ارائه درس

کارگاه، تمرین و تکرار و بازدید از کارگاه‌های قالی‌شویی و مرمت فرش دستباف

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون کتبی، عملکردی، مشاهده رفتار، گزارش بازدید

۲۰-۳- درس طراحی فرش

عملی	نظری	
۲	۰	تعداد واحد
۹۶	۰	تعداد ساعت

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: طراحی سنتی

هم‌نیاز: -

هدف کلی درس: آموزش اصول و توانایی طراحی فرش

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریزمحتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	کلیات (ذرع، گره ذرعی، رجشمار، ابعاد متداول، انواع کاغذ نقشه‌کشی، انواع ساختارهای طرح (۱/۱، ۴/۲، ۱/۱، واگیره)، اجزای مختلف طرح (حاشیه و متن، نسبت‌ها و ...)، محاسبه واگیره‌های حاشیه، (اصول، نسبت‌ها و ...) بر اساس زیست منطقه	۰	۴
۲	طراحی (محاسبه و طراحی ترنج گرد و بیضی، انواع لچک ترنج، سرترنج، واگیره حاشیه و گوشه‌سازی) و زمینه فرش با استفاده از اسلیمی و ختایی بر اساس روش و سنت منطقه (اجرای نقشه کامل لچک ترنج)	۰	۴۶
۳	طراحی واگیره (ماهی درهم، بندی، محرمات، ...) بر اساس روش و سنت منطقه	۰	۴۶
	جمع	۰	۹۶

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

یادگیری اصول و توانایی طراحی فرش

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
طراحان بزرگ فرش ایران	شیرین صوراسرافیل		بساولی	۱۳۸۱
شناخت شاهکارهای فرش ایران	شرکت سهامی فرش ایران		شرکت سهامی فرش ایران	۱۳۶۲ و ۱۳۵۹
قالین	سید طاهر صباحی	اعظم نصیری	گویا	۱۳۹۳

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش با گرایش طراحی یا هنر
کارشناسی فرش یا صنایع دستی با گرایش طراحی حداقل ۳ سال تجربه کاری

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

کارگاه ۵۰ مترمربع با جمعیت ۱۵ نفر (بر اساس استاندارد فضای مورد نیاز برای هر دانشجو ۳ مترمربع به اضافه فضای حضور استاد)

ابعاد میز برای هر دانشجو ۷۰×۱۰۰ سانتی مترمربع و صندلی متناسب با ارتفاع میز (ترجیحاً چرخ دار و قابل تنظیم)

روش تدریس و ارائه درس

کار عملی، تمرین و تکرار، پروژه

روش سنجش و ارزشیابی درس

پوشه مجموعه کار، پروژه عملی بر اساس نظر استاد (حداقل طراحی نقشه فرش در ابعاد ذرع و نیم)

۳-۲۱- درس بهداشت و ایمنی محیط کار

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با مباحث عمومی و تخصصی HSE حوزه فرش

عملی	نظری	
۰	۲	تعداد واحد
۰	۳۲	تعداد ساعت

الف- سرفصل آموزشی

ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
	نظری	عملی
۱	۲	۰
مفهوم و تعریف ایمنی، خطر، ریسک و حادثه، تاریخچه حوادث شغلی و صنعتی در جهان، منشاء حوادث (انسان، محیط، ماشین، مدیریت)، بررسی اعمال و شرایط نا ایمن و نقش آن ها در بروز حوادث، شاخص های حوادث، بررسی و ارائه برخی حوادث معروف جهان مانند حادثه چرنوبیل، بوپال هند، حادثه قطار نیشابور ایران و....		
۲	۲	۰
بررسی و ارائه مثال هایی از برخی حوادث رایج صنعتی مانند نشتی ها، آتش سوزی ها، حوادث مشعل ها، لوله ها، مخازن تحت فشار، سقوط، حمل و نقل، مواد خطرناک، ماشین آلات، ابزارها، حوادث برقی و الکتریسیته ساکن، تانکرها، فضاها محدود، مسمومیت ها، حوادث انبارها و باربرداری، تصادفات، حوادث معادن، حوادث رهاش مواد سمی، حوادث سیلوه ها، حوادث شهری و مراکز تفریحی- آسانسور- عملیات هایی مانند جوشکاری، تراشکاری و		
۳	۲	۰
برخی قوانین ملی HSE- وسایل حفاظت فردی دست و بازو، پا، سر، چشم و صورت، دستگاه تنفسی، شنوایی، وسایل حفاظتی تنه و انواع لباس کار، وسایل حفاظت فردی در برابر سقوط و کمربندهای ایمنی، بازرسی و ممیزی محیط کار- چک لیستها- دستورالعمل های ایمنی انجام کار- PERMIT -HSE PLAN- استراتژی های پیشگیری از خسارات و حوادث		
۴	۲	۰
انواع عوامل زیان آور محیط کار شامل (عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی، ارگونومیک، بیولوژیکی، روان شناختی) و با راهکارهای کنترلی آن ها، بیماری های شغلی و طب کار، سم شناسی صنعتی و محیطی، مواد خطرناک، لوزی خطر، MSDS و SDS، ایمنی مواد خطرناک، تهویه صنعتی و عمومی و نقش آن در سلامت افراد، شرایط جوی و خطرات آن		
۵	۲	۰
انواع حریق، علت حریق، انواع کپسول های اطفاء حریق، سیستم های هوشمند اعلان و اطفاء حریق، ایمنی ماشین آلات سبک و سنگین، فرایندها و عملیات های صنعتی گرم و سرد و HSE آنها، ISO ۴۵۰۰۱- شرایط اضطراری، بحران های طبیعی، سیل، زلزله، سونامی، طوفان و ... و راههای مقبله با آن ها		
۶	۳	۰
مباحث آلودگی هوا شامل هوای پاک- هوای آلوده- آلاینده ها و منابع گرم شدن جهانی- لایه ازن- شاخص های آلودگی هوا شامل PSI و- وارونگی هوا - باران اسیدی- روش های کنترل آلودگی هوا، اثرات آلودگی هوا بر انسان و محیط زیست- آلودگی ناشی از مواد زائد		

		جامد شامل تعریف زباله- انواع مواد زائد و زباله- اثرات شیرابه زباله بر محیط زیست- روش های دفع زباله شامل (دفن بهداشتی- بازیافت- کمپوست یا کود سازی از زباله- زباله سوزها و ...)- زباله های خطرناک و زباله های بیمارستانی و روش های دفع آن- اثرات زباله بر محیط زیست- آلودگی خاک شامل تعریف خاک پاک- تعریف آلودگی خاک- مواد آلوده کننده خاک شامل فاضلابهای صنعتی- باران اسیدی- آفت کش ها- زباله ها و شیرابه زباله ها- علف کش ها- کودهای شیمیایی- فضولات آلی- راهکارهای پیشگیری از آلودگی خاک	
۷	۳	آلودگی صوتی محیط زیستی- منابع آلودگی صوتی محیط زیستی- روشهای کنترل آلودگی صوتی محیط زیستی مانند استفاده از انواع جاذب ها- عایق های کاهش صدا از طریق کاشت بوته ها و درختان در اطراف و مسیر صوت- اثرات آلودگی صوتی محیط زیستی بر انسان و محیط زیست- آلودگی آب شامل: آب سالم - منابع آلودگی آب- مراحل و واحدهای تصفیه خانه های آب- اثرات آب ناسالم بر انسان- فاضلاب- شاخص های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی فاضلاب- کاهش تولید فاضلاب و استفاده مجدد آب حاصل از تصفیه در صنعت و کشاورزی- مراحل و واحدهای تصفیه خانه های فاضلاب- اثرات فاضلاب بر روی محیط زیست- آلودگی پرتوی محیط زیستی شامل: آلودگی پرتوی- منابع آلودگی پرتوی محیط زیستی- انواع پرتوها- روش های کنترل پرتوها- اثرات پرتوها بر روی انسان و محیط زیست- سیستم مدیریت محیط زیست ISO ۱۴۰۰۱	۰
۸	۴	ایمنی و بهداشت کارگاههای قالی بافی، بهداشت فردی قالی بافان، بیماریهای متداول در قالیباان شامل سل، سیاه زخم، کم بینایی، تب مالت، بیماریهای پوست و مو، قارچ های پوستی، اسکلتی عضلانی، تنفسی، اداری، خرابی لته ها، پوکی استخوان، کاتاراکت، تغییر شکل مهره ها و ستون فقرات، دما، رطوبت، روشنایی و تهویه مناسب کارگاهها، استفاده از ابزار و میز کار ارگونومیک و سالم، معاینات دوره ای قالیباان، ایمنی حریق و برق کارگاه، تغذیه مناسب، نرمش های مناسب، اندازه مناسب کارگاه های قالی بافی	۰
۹	۵	علل و شرایط بروز حریق در کارگاههای قالی بافی- فازهای حریق- عوامل موثر بر گسترش و شدت حریق- تقسیم بندی مکانها از نظر حریق- محصولات حریق (گازها، ذرات، دود، شعله، گرما)- انواع حریق دسته (A, B, C, D, E & F) روشهای عمومی اطفاء حریق شامل (سرد کردن، خفه کردن، حذف مواد سوختنی، کنترل واکنش های زنجیره ای) مواد خاموش کننده و مزایا و معایب آنها: شامل آب- کف آتش نشانی - پودر خشک- پودر تر- گاز CO ₂ - ترکیبات هالوژنه- ماشین های آتش نشانی و تجهیزات آن ها - سیستم ها و روش های کشف و اعلان حریق شامل روش دستی اعلان حریق- سیستم اتوماتیک کشف حریق- انواع کاشفهای حریق شامل (کاشفهای حرارتی با حرارت ثابت- با حرارت متغیر- کاشف های دودی- کاشف یونیزه- فتوالکتریک- شعله ای- گاز یاب)- مرکز کنترل و اعلان حریق- سیستم اطفاء حریق دستی بر مبنای (آب، پودر، CO ₂ ، کف)- انواع کپسول های اطفاء حریق- عوامل موثر بر انتخاب خاموش کننده های دستی- توزیع و جانمایی خاموش کننده ها- تعیین تعداد و چیدمان آنها	۰

۱۰	۳	تعریف ارگونومی، تعریف بیماری های شغلی اسکلتی عضلانی، سیستم اسکلتی عضلانی بدن، اصول کلی طراحی و استانداردهای کلی ایستگاههای کاری قالی بافی و دارهای قالی، عوامل موثر در بروز اختلالات اسکلتی عضلانی- بیماری های اسکلتی عضلانی متداول در این حرفه (شامل لوردوز، کیپوز، CTD، سندروم تونل کارپال یا CTS، کمردردهای شغلی، دیسک کمر و...)، بیماری های اسکلتی عضلانی کاربران کامپیوتر و پرسنل اداری، نقش طب کار در پیشگیری از بیماری های شغلی
۱۱	۴	اورژانس و کمک های اولیه در کارگاههای قالی بافی- احیای قلبی ریوی CPR، باز کردن راه تنفس، آشنایی کلی با عوامل بیولوژیکی زیان آور محیط کار (ویروس، باکتری، قارچ، انگل، رکتزیا) و بیماریهای متداول ناشی از آنها - بیماریهای مسری، جعبه کمک های اولیه- آمبولانس و تجهیزات آن- اورژانس های طب کار- فوریت های شایع پزشکی ناشی از بیماری و حوادث - پانسمان و بانداز، نکات لازم در مورد کاربرد برخی داروهای اورژانسی مانند نیتروگلیسرین و... گرمزدگی- برق گرفتگی و صاعقه زدگی- مسمومیت های غذایی- شیمیایی- اسهال و استفراغ - گزیدگی و نیش زدگی شامل مارگزیدگی- عقرب گزیدگی- عنکبوت گزیدگی- گازگرفتگی ناشی از حیوانات هار مانند سگ و ...- زنبور زدگی- کنه زدگی و راه های پیشگیری از آن ها
۰	۳۲	جمع

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

تسلط بر دانش عمومی و تخصصی HSE مرتبط با فرش

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
تجهیزات حفاظت فردی	ایرج محمد فام		فن آوران	۱۳۸۳
درس آموزی از حوادث سه جلد	دفتر امور بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی		شرکت چاپ و نشر بازرگانی	۱۳۹۴
آلودگیهای محیط زیستی	زهرا ناصرزاده و همکاران و گروه مهندسی مشاور SDM		فن آوران	چاپ دوم ۱۳۹۴
مدیریت عوامل زیان آور محیط کار	منوچهر امیدواری، مهندس داوود حسنونند		دانشگاه آزاد اسلامی	چاپ اول ۱۳۹۵
ماشین آلات ساختمان سازی و راه سازی	امیر سرمد نهري		آذر	۱۳۸۹

ایمنی برای محیط کار	علی کریمی، دکتر زهرا ناصرزاده و گروه مهندسين مشاور SDM		فن آوران	چاپ و ویرایش دوم ۱۳۹۴
مواد خطرناک	هدایت توکلی و همکاران		فن آوران	چاپ اول ۱۳۹۳
جراثیم ها، لیفتراکها، کانوایرها، قرقره ها و انبارش	Heinrich Martin	مهندس سید رامین کابلی	دایره صنعت	چاپ اول ۸۹
مدیریت بحران و طرح ریزی واکنش اضطراری در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی	مهدی جهانگیری و همکاران		فن آوران	چاپ اول ۱۳۹۲
کلیات مدیریت و مهندسی ایمنی	مهدی جهانگیری، زهرا ناصرزاده و ۳۰ نفر از متخصصین HSE ایران		دانشگاه علوم پزشکی شیراز	چاپ اول ۱۳۹۸
بهداشت قالیافان	محمد حنفی و همکاران		دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	۱۳۹۰

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد مهندسی یا مدیریت ایمنی صنعتی- مهندسی یا مدیریت HSE- مهندسی بهداشت حرفه ای- مهندسی ایمنی و بازرسی فنی- مهندسی صنایع گرایش ایمنی صنعتی با حداقل مرتبه علمی مربی و یا مدرس با رشته فرش دستباف یا رشته های مشابه به شرط تسلط به مباحث عمومی و تخصصی HSE مرتبط با رشته فرش دستباف با حداقل ۳ سال سابقه کار در صنعت و سابقه تدریس

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

کلاس با مساحت ۵۴ متر مربع- میز و صندلی دانشجویی استاندارد و ارگونومیک به تعداد ۳۰ نفر- میز و صندلی استاندارد و ارگونومیک برای استاد به تعداد ۱ عدد- رایانه- ویدئو پروژکتور- وایت برد

روش تدریس و ارائه درس

ارائه تصاویر، پوسترها، جداول، نمودارها، فیلم ها و کلیپهای لازم از پیامدها و حوادث مختلف و واقعی در زمینه HSE عمومی و HSE تخصصی رشته فرش دستباف و اقدامات مدیریتی و مهندسی پیشگیری از آن ها- ارائه موضوعات تحقیقی به دانشجویان به صورت انفرادی متناسب با سرفصل ها در هر جلسه- بازدید از محیط های مختلف کاری مرور مطالب درسی حین بازدیدهای علمی- دعوت از متخصصین صنعتی جهت سخنرانی و ارائه تجربیات

روش سنجش و ارزشیابی درس

پرسش های شفاهی، آزمون های کتبی و عملی بصورت هفتگی، ماهیانه و میان ترم- ارائه تمرین و مسئله فردی و گروهی
کلاسی جهت ارزشیابی- ارائه مقالات فارسی و انگلیسی به عنوان تمرین و تکلیف و ارزشیابی- جمع آوری و بررسی نتایج
تحقیقات و پژوهش های دانشجویان - سنجش هر دانشجو هنگام بازدیدهای علمی

۳-۲۲- درس کارآفرینی و مدیریت کسب و کار

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: -

هم‌نیاز: -

هدف کلی: آشنایی با تاریخچه، مبانی و مهارت‌های موردنیاز برای موفقیت در فرآیند کارآفرینی، مدیریت و کسب‌وکار و نیز برآورد اقتصادی طرح و جذب سرمایه برای کسب‌وکارهای کوچک و بزرگ

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری	
		نظری	عملی
۱	برنامه‌ریزی مسیر شغلی؛ تعریف کار، شغل، انواع زندگی شغلی، انواع کسب‌وکار و مبانی آن، کسب‌وکار (در خانه، روستایی، در فناوری اطلاعات، در بخش خدمات)، موفقیت و چرخه زندگی، انواع ارزش‌ها و هدف‌گذاری (ترسیم مسیر شغلی مرتبط با رشته)	۱	۲
۲	مبانی کارآفرینی؛ مفهوم کارآفرینی و انواع آن، تاریخچه کارآفرینی، ویژگی‌های افراد کارآفرین	۱	۲
۳	مهارت‌های کارآفرینی؛ ارتباطات مؤثر، گروه‌سازی و کار تیمی، مدیریت منابع، مدیریت مالی (ترازنامه، صورت سود و زیان، مدیریت مالی و ارزش آتی و توجیه اقتصادی فعالیت)، و ..	۱	۲
۴	قوانین تجارت، کار و بیمه؛ تعریف قانون و مقررات، کلیات قوانین تجارت، قوانین کار، قوانین بیمه و انواع نامه‌های کارگری	۳	۲
۵	ثبت شرکت؛ مراحل ثبت و تأسیس شرکت و انواع شرکت‌ها (سهامی عام و خاص، تعاونی، مسئولیت محدود، ...)	۳	۴
۶	ساختار سازمانی و منابع انسانی؛ فرآیند‌های سازماندهی (ساختار سازمانی، شبکه ارتباطی بین واحدها، شرح وظایف، شرح شغل، شرایط احراز شغل، جذب و نگهداشت منابع انسانی، آموزش و رفتار سازمانی، ارزیابی عملکرد، جبران خدمت)	۱	۲
۷	مدیریت و برنامه‌ریزی؛ فرآیند‌های مدیریت و برنامه‌ریزی، چشم‌انداز اهداف اجرایی، برنامه‌ریزی انجام کار، تعیین الزامات کار، زمان‌بندی فعالیت‌ها، بودجه‌بندی و تأمین نیروی انسانی و تأمین تجهیزات. فرآیند‌های جذب و نگهداشت نیروی انسانی	۱	۲
۸	راه‌اندازی کسب‌وکار؛ تعریف استانداردها و الزامات محیط کار، اخلاق کار، فرایند تولید، کنترل کیفیت و کنترل هزینه‌ها، تبلیغات و بازاریابی، فروش و ارتباط با مشتری	۱	۶
۹	مدیریت جلسات و مکاتبات اداری؛ انواع، اهداف و ارکان جلسات، اصول و فنون مذاکره، گزارش صورت جلسه، گزارش نویسی - نامه‌های اداری - اجزاء تشکیل‌دهنده نامه - ادبیات نامه نویسی - گزارش کارگاهی، رزومه	۲	۲
۱۰	طرح کسب‌وکار؛ چارچوب طرح کسب‌وکار، ارزیابی، امکان‌سنجی و انتخاب ایده کارآفرینی، فرایند برنامه‌ریزی مدل کسب‌وکار، شناسایی و برآورد هزینه‌ها و توجیه اقتصادی طرح، قیمت‌گذاری خدمات و محصولات، تدوین طرح کسب‌وکار	۲	۸
جمع		۱۶	

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

توانایی برآورد اقتصادی طرح و جذب سرمایه برای کسب‌وکارهای کوچک و بزرگ و راه‌اندازی آن

ج- منابع درس پیشنهادی (حداقل ۳ منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
حقوق تجارت و قانون کار و بیمه	فرامرز توکلی		فره‌یختگان دانشگاه	۱۴۰۱
کارآفرینی تئوری تا آموزش	جابر نوبخت‌وند، وحیده نیکونام طوسی، حجت نیکونام طوسی		رحیمی نژاد	۱۳۹۳
مدیریت و کارآفرینی در ارزش‌های اسلامی	محمدباقر بابایی		پویا اندیش	۱۳۹۴
کارآفرینی	محمود احمد پور داریانی		محراب قلم	۱۳۹۲
کسب‌وکار و کارآفرینی	جابر نوبخت‌وند، بهرام ستاری		پویا اندیش	۱۳۹۴
آموزش مدیریت جلسه	نیک مورگان	ابوذر کرمی	سایه سخن	۱۳۹۱
آیین نگارش و مکاتبات اداری	سید کاظم امینی		مرکز مدیریت دولتی	۱۴۰۱

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

کلاس استاندارد مجهز به وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد کارآفرینی یا مدیریت کسب کار با ۳ سال سابقه کار تخصصی و تدریس در زمینه کارآفرینی و مدیریت کسب‌وکار

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی و بحث و گفتگو، کارگاه‌های تعاملی و با استفاده از روش‌های متنوعی مانند ایفای نقش و... تمرین و تکرار توسط مدرس، دعوت از کارآفرینان موفق به منظور بیان مسیر حرفه‌ای، مهارت‌ها، شایستگی‌های مورد نیاز برای موفقیت و تجارب شخصی خود به دانشجویان و انجام پروژه‌های فردی یا گروهی در زمینه‌های: شناخت خود، شناخت حرفه و ویژگی‌های فعالیت در حرفه، بازار کار، تدوین طرح کسب‌وکار و.. با نظارت مدرس

روش سنجش و ارزشیابی

پرسش‌های شفاهی، حل مسئله، آزمون کتبی عملکرد، طراحی جداول و محاسبات طرح کسب‌وکار (آزمون عملی)، ارائه پروژه

۳-۲۳- درس کارآموزی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: گذراندن حداقل ۴۸ واحد

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آشنایی با محیط کار در زمینه‌های مختلف رشته فرش و افزایش مهارت‌های فردی و امکان ایجاد زمینه جذب و به‌کارگیری پس از فراغت از تحصیل

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	هدایت دانشجویان به حضور و فعالیت در یکی از مکان‌های تولیدی، اقتصادی، اجتماعی، موزه‌ها، کارخانه‌ها و کارگاه‌های تولید مواد اولیه، مجتمع‌ها و کارگاه‌های طراحی، بافت، رنگرزی، مرمت، شور و عملیات تکمیلی فرش از نوع دولتی و یا خصوصی معتبر و یا آموزشگاه‌های فرش، در محدوده محل سکونت یا منطقه دانشگاهی رشته فرش	۰	۲۴۰
	جمع	۰	۲۴۰

ب- مهارت‌های تخصصی مورد انتظار

شناخت محیط کار در زمینه‌های مختلف فرش، شایستگی مهارت‌افزایی، پایه‌گذاری مبانی دانش حرفه‌ای، فهم تنوع، کار گروهی، فهم مسائل اخلاقی، شایستگی انطباق با شرایط جدید

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

روش تدریس و ارائه درس
آموزش عملی از طریق معرفی دانشجویان به یکی از مراکز فعال در زمینه‌های مختلف فرش

روش سنجش و ارزشیابی درس
تایید و اظهار نظر سرپرست سازمان، کارگاه یا واحد مربوطه. گزارش تهیه‌شده از دوره کارآموزی و همچنین نظر استاد

ویژگی‌های مدرس
حداقل کارشناسی ارشد هنر یا فرش

۲۴-۳- درس کاربرد نرم افزارهای تخصصی در فرش

عملی	نظری	
۱	۱	تعداد واحد
۴۸	۱۶	تعداد ساعت

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: نقاشی نقشه رایانه ای فرش

هم نیاز: -

هدف کلی درس: فراگیری روش های مختلف کار با نرم افزارهای کامپیوتری در طراحی و بافت فرش مانند نرم افزار فتوشاپ، بوریا و نقش ساز

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	نرم افزارهای نقشه کشی	۲	۰
۲	طراحی نقشه های هندسی و شکسته	۲	۱۲
۳	اجرای طرح های تکمیلی طرح کامپیوتری فرش (آماده کردن یک طرح با چند رنگ بندی، تغییر ابعاد فرش)	۴	۱۲
۴	تهیه نقشه های تصویری	۰	۱۲
۵	تهیه نقشه از روی عکس فرش	۰	۱۰
۶	تعداد رنگ های به کاررفته در فرش و میزان درصد رنگی مورد نیاز در یک نقشه	۴	۲
۷	محاسبات مواد مصرفی در تولید فرش یک نقشه	۴	۰
	جمع	۱۶	۴۸

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

کسب مهارت در استفاده از نرم افزارهای تخصصی
--

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
آموزش تصویری فتوشاپ	امید باوی		عابد	۱۳۹۱

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس
یک سیستم رایانه ای برای هر دانشجو، نرم افزارهای تخصصی فرش (آخرین نسخه)، قلم نوری و دی جی تایزر، ویدئو پروژکتور

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی، کار عملی، تمرین و تکرار، پروژه

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون کتبی و عملی، عملکردی، مشاهده رفتار، پوشه مجموعه کار، پروژه عملی بر اساس ارزیابی مدرس از توانایی و عملکرد دانشجویان (نقشه فرش رایانه ای)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد فرش دستباف با گرایش طراحی یا هنر
کارشناسی فرش یا صنایع دستی با گرایش طراحی حداقل ۳ سال تجربه کاری

۲۵-۳- درس گلیم بافی

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

هدف کلی درس: آموزش و یادآوری گلیم بافی

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	کلیات؛ (معرفی گلیم و گلیم بافی در کشور، تاریخچه گلیم، نقش و اهمیت گلیم بافی در فرهنگ و اقتصاد کشور، کاربرد گلیم بافی در سایر هنرهای صناعی)	۲	۰
۲	دار و ابزار و مواد اولیه گلیم بافی؛ (معرفی دار و ویژگی های عملکردی و تنظیمات آن، انواع دار (افقی - عمودی)؛ (چوبی و فلزی)؛ (ثابت و گردان)، متعلقات و ویژگی عملکردی آن شامل (هاف، گوه، نیمکت و ...)، مواد اولیه بافت گلیم (نخ پنبه، نخ پشم، ابریشم و موی بز و ...)، خصوصیات نمره و تاب نخ و تابع تراکم بافت گلیم، مواد رنگ ها و شیوه رنگرزی سنتی مواد اولیه)	۳	۲
۳	طرح و نقشه گلیم؛ (معرفی نقوش گلیم مناطق کشور (قشقایی، سنه، افشار، بلوچی و ترکمنی و ...)، انواع نقوش و نقش مایه ها از لحاظ ساختار نقش (شکسته، گردان)، معرفی کاغذ مخصوص نقشه کشی گلیم و نحوه طراحی و نقشه کشی گلیم و نسبت آن با تراکم ریپس تار و پودی)	۴	۴
۴	چله کشی گلیم؛ (خصوصیات چله در انواع گلیم (افت یکرو، بافت دو رو)، مقدمات و اصول چله کشی، نسبت تار چله به نقشه گلیم، عیوب احتمالی چله (شل و سفت شدن کشش تارهای چله، جمع شدگی یکسر چله ها و ...) و نحوه رفع آن	۲	۶
۵	بافت گلیم؛ (کنترل های لازم قبل از بافت شامل بررسی دار، نخ چله و بود و نسبت آن با نقشه، اصول بافندگی گلیم ساده و چاک دار، نحوه زدن گره های تزینی، گیس بافی ابتدای گلیم، بافت زنجیره، دغه زنی، نقشه خوانی، بود گذاری و تغییر بود رنگی در حین بافت، شیرازه پیچی)	۳	۳۰
۶	تکمیل بافت گلیم؛ (نحوه قفل و مهر گلیم بافته شده، جداسازی یا پایین کشی گلیم بافته شده از دار و عیوب احتمالی آن، غبارگیری و کرز دادن پشت و روی گلیم بافته شده، دار کشی و شستشوی گلیم)	۲	۶
جمع		۱۶	۴۸

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

یادگیری بافت و نقوش گلیم و یادآوری گلیم بافی

ج- منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
آشنایی بارنگ آمیزی در آثار هنری ایرانیان از کهن ترین زمان تا دوره صفویه	جلیل ضیاء پور		اداره کل نگارش و وزارت فرهنگ و هنر	۱۳۵۳
گلیم‌های ایرانی	هال آلستر	کرامت اله افسر	یساوی	۱۳۵۸
قالی ایران	سیسل ادواردز	مهرین دخت صبا	انجمن دوستداران کتاب	۱۳۵۷
آموزش گلیم‌بافی	فاطمه فقیری زاده		بازتاب	۱۳۹۱

د- استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس
استاندارد موجود برای کارگاه بافت، سرانه ۴ مترمکعب برای هر بافنده می‌باشد که البته با توجه به آموزشی بودن محیط کارگاه دانشگاهی باید فضایی برای عبور و حضور استاد در کنار بافنده لحاظ شود. کف کارگاه باید قابل شستشو بوده و دارای شیب ملایم باشد و دارای تهویه مناسب و رطوبت متناسب، با توجه به وجود پرز نخ‌ها در محیط، باشد تا از بروز مشکلات تنفسی برای بافنده و دانشجویان جلوگیری شود. نور باید در محیط کافی بوده و در چشم بافنده ن خورد. معماری دیوارها و پنجره‌ها به گونه‌ای باشد که نور را منعکس ننمایند و البته بهترین نور، نور طبیعی می‌باشد که از پنجره‌ها و دریچه‌های کارگاه تأمین می‌شود. دارهای استاندارد و ترجیحاً سبک و قابل حمل برای ایجاد امکان انتقال پروژه‌های بافت در صورت نیاز به تکمیل پروژه در محیط خارج

روش سنجش و ارزشیابی درس
عملکردی، مشاهده رفتار، تولید نمونه کاربر اساس ارزیابی مدرس

روش تدریس و ارائه درس
کارگاه، تمرین و تکرار، پروژه

ویژگی‌های مدرس
حداقل کارشناس ارشد فرش دستباف یا صنایع‌دستی با گرایش بافت و تخصص گلیم‌بافی یا هنر کارشناسی فرش یا صنایع‌دستی با گرایش بافت حداقل ۳ سال تجربه کاری

۲۶-۳- درس عکاسی

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

عملی	نظری	
۲	۰	تعداد واحد
۶۴	۰	تعداد ساعت

هدف کلی درس: آشنایی با مراحل عکاسی دیجیتال، مزایا، قطعات، روش ها و چگونگی ویرایش و استفاده از عکس ها

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریزمحتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	تاریخچه مختصر عکاسی، دوربین، شاخه های عکاسی، طرز کار دوربین آنالوگ، طرز کار دوربین دیجیتال، مزایا و معایب آنالوگ و دیجیتال، مزایای ویژه دوربین های دیجیتال، مقدمات عکس برداری دیجیتال، انتخاب بهترین دوربین دیجیتال با مشخصات مورد نیاز	۰	۱۲
۲	قطعات دوربین؛ مزایای قطعات اساسی مانند لنز، شاتر، LCD، حافظه و غیره در دوربین دیجیتال، کاربردهای DSLR شامل کنترل لنز، شاتر، LCD، حافظه و ابزار Zoom، آموزش به نمایش گذاشتن حالت های مختلف در Digital Camera، استفاده از فلاش و فیلترها در دوربین دیجیتال	۰	۱۶
۳	اصول و مبانی نور و نورپردازی، تعریف و شناخت نور، ادوات تنظیم نور، کنترل روشنایی در دوربین دیجیتال، حالت واضح کردن تصویر و یا Focusing Mod، کنترل کردن تنظیمات دوربین دیجیتال، آماده سازی تنظیمات عکس های گرفته شده با دوربین دیجیتال	۰	۱۲
۴	روش های عکس برداری؛ اصول زیبایی شناسی، اصول ترکیب بندی، مفاهیم پایه عکس برداری با دوربین دیجیتال، حالت عکس برداری با دوربین دیجیتال در حرکت، مفاهیم پیشرفته عکس برداری جهت گرفتن عکس های هنری، آتلیه ای و صحنه پردازی شده، اشیاء صنعتی و تبلیغاتی و اماکن، استفاده از بهترین دوربین دیجیتال نسبت به محیط کار	۰	۱۲
۵	طبقه بندی، ویرایش و استفاده از عکس ها؛ مدیریت فایل ها در دوربین دیجیتال، بازبینی و انتقال عکس های دوربین دیجیتال، دسته بندی عکس ها در کیت های مجزا، اصول و مبانی نرم افزار فتوشاپ و لایت روم	۰	۱۲
	جمع	۰	۶۴

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

یادگیری مراحل کار با عکاسی دیجیتال، مزایا، قطعات، روش ها و چگونگی ویرایش و استفاده از عکس ها

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
عکاسی پایه	گروه مؤلفان		مجمع	
فرهنگ عکاسی	اسماعیل عباسی		سروش	۱۳۷۵
Basic photography	Michaela Langford		Focal press	۱۹۸۰

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس
حداقل کارشناسی ارشد عکاسی یا سینما

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس
کارگاه با ابزارهای عکاسی (دوربین. سه پایه. چتر. پرده.....)

روش تدریس و ارائه درس
توضیحی، کار گروهی، کار عملی، پروژه

روش سنجش و ارزشیابی درس
آزمون عملی

۲۷-۳- درس نگارگری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: طراحی فرش

هم نیاز: -

هدف کلی درس: یادگیری طراحی انواع نقوش

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	خط و ویژگی‌های آن در نگارگری، قلم‌گیری بامداد و قلم‌مو (تک‌رنگ)، طراحی و قلم‌گیری از عناصر طبیعی و طبیعت بی‌جان شامل: ابر، سنگ، صخره، کوه و آب و جویبار، برگ، بوته و درخت، انواع گل‌ها و غنچه‌ها و پیچک‌ها، ظرف و جام، درب و پنجره، خانه و کوشک، پستی و صندلی و نرده و ...، ادوات بزم و رزم، اشیاء مستقل و آرایه‌های تزیینی در خانه و محیط	۰	۱۴
۲	طراحی و قلم‌گیری از حیوانات طراحی و قلم‌گیری از بدن اسب (سر، دم و سم و دست‌وپا و هیکل)، طراحی و قلم‌گیری از بدن آهو و گوزن (سر، شاخ، سم و دست‌وپا و هیکل)، طراحی و قلم‌گیری از بدن شیر (سر و کوپال، دم و پنجه و دست‌وپا و هیکل)	۰	۱۲
۳	طراحی و قلم‌گیری از پرندگان طراحی و قلم‌گیری بدن پرندگان شامل (سر، بال و دم، پا و هیکل)، در حال پرواز، در حال نزاع، بر شاخه درخت یا بوته	۰	۱۰
۴	طراحی و قلم‌گیری شاخه گل و بوته‌ای کوچک، طراحی و قلم‌گیری منظره طبیعی به همراه یک کوشک، طراحی و قلم‌گیری از محیط حیات وحش ساده و کوچک	۰	۱۰
۵	آماده‌سازی بوم، انواع زمینه کار (بوم)، ویژگی‌های کاغذ نگارگری (کاغذ آبرنگ)، رنگ‌آمیزی، آهار و مهره‌زنی کاغذ، مراحل تکمیلی (خشک‌کردن، نصب و اشباع احتمالی کاغذ)	۰	۴
۶	رنگ‌آمیزی طرح (رنگ در نگارگری و انواع رنگ‌های روحی و جسمی در نگارگری، م انواع قلم‌موهای گرد و تخت، طراحی و انتقال طرح بر روی بوم آماده، روش رنگ‌آمیزی بارنگ‌های جسمی در زمینه‌ها، روش رنگ‌آمیزی بارنگ‌های روحی برای خطوط واسط و قلم‌گیری‌ها، ساخت‌وساز زمینه‌ها و پردازش قسمت‌های مورد لزوم (گلبرگ‌ها، سر حیوانات و ...)، جدول‌کشی با دست و ترلینگ) انجام یک نمونه کار عملی (اندازه آزاد)	۰	۱۴
	جمع	۰	۶۴

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

توانایی طراحی انواع نقوش

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
نگارگری	پرویز اسکندر پور خرمی		سوره مهر	۱۳۸۹
انسان‌شناسی هنر نگارگری، آداب، ابزار و مواد	سیده راضیه حسینی		پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات	۱۳۹۴
نقاشی ایرانی	شیلا کن‌بای	مهدی حسینی	دانشگاه هنر	۱۳۹۱

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد هنر یا صنایع دستی یا فرش با دارا بودن سه سال تجربه کاری

مساحت و تجهیزات و وسایل مورد نیاز درس

کارگاه با ابعاد ۵۰ متر با جمعیت ۱۵ نفر (بر اساس استاندارد فضای مورد نیاز برای هر دانشجو ۳ مترمربع به اضافه فضای حضور استاد)، ابعاد میز برای هر دانشجو ۷۰×۱۰۰ سانتی مترمربع و صندلی متناسب با ارتفاع میز (ترجیحاً چرخ‌دار و قابل تنظیم)

روش تدریس و ارائه درس

تمرین و تکرار، کار عملی، پروژه عملی

روش سنجش و ارزشیابی درس

پوشه مجموعه کار و انجام یک نمونه کار عملی (اندازه آزاد)

۲۸-۳- درس آشنایی با بافته های سنتی ایران

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: -

هم نیاز: -

عملی	نظری	
۰	۲	تعداد واحد
۰	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی درس: آشنایی با انواع بافته های رایج و سنتی در مناطق مختلف ایران

الف- سرفصل آموزشی

ردیف	ریز محتوا	زمان یادگیری (ساعت)	
		نظری	عملی
۱	پیشینه نساجی و بافت در ایران	۴	۰
۲	روش های تولید بافته های سنتی ایران شامل: بافته های داری، دستگاهی و دستی مناطق تولید در گذشته و حال، مواد و مصالح، ابزار و لوازم کاربردی، شیوه های بافت و ...	۶	۰
۳	سیر تحول دستگاه های بافندگی	۴	۰
۴	انواع بافته های داری (انواع قالی، خرسک، گبه، گلیم، جاجیم، بافته های سوزنی، پلاس، کارت بافی، پلاس، ...)	۶	۰
۵	انواع بافته های دستگاهی (زری، ترمه، مخمل، دارایی، عبا، جاجیم، زیلو، چوقا، چادرشب، ابریشم، احرامی، سجاده، موج، ماشته، شال، ...)	۶	۰
۶	انواع بافته های دستی	۴	۰
۷	نمد و نمد مالی	۲	۰
	جمع	۳۲	۰

ب- مهارت های تخصصی مورد انتظار

شناخت انواع بافته های رایج و سنتی در مناطق مختلف ایران
--

ج - منابع درسی پیشنهادی (حداقل سه مورد منبع فارسی و خارجی)

عنوان منبع	مؤلف	مترجم	ناشر	سال انتشار
منسوجات اسلامی	مهناز شایسته فر		مطالعات اسلامی	۱۳۸۶
نساجی سنتی ایران	حسین یاوری		سوره مهر	۱۳۸۷
صنایع دستی کهن ایران	هانس و ولف	سیروس ابراهیمزاده	علمی و فرهنگی	۱۳۸۵

د - استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب درس)

ویژگی‌های مدرس

حداقل کارشناسی ارشد هنر یا صنایع دستی یا فرش با دارا بودن سه سال تجربه کاری

مساحت و تجهیزات و وسایل موردنیاز درس

کلاس مجهز به دستگاه‌های سمعی و بصری (ویدئو پروژکتور)

روش تدریس و ارائه درس

توضیحی - فیلم، اسلاید و تصویر

روش سنجش و ارزشیابی درس

آزمون میان ترم و پایان ترم

پیوست ها

تجهیزات استاندارد مورد نیاز دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

ردیف	تجهیزات سرمایه‌ای	تجهیزات مصرفی
۱	رایانه (کامل)	مواد فرش بافی و گلیم بافی
۲	تخته وایت برد	مواد مرمت فرش
۳	صندلی استاد-صندلی دانشجوی-میز استاد	ماژیک وایت برد
۴	ویدئو پروژکتور	مواد آزمایشگاهی شیمیایی
۵	میز طراحی	مواد رنگرزی طبیعی و شیمیایی
۶	تجهیزات سرمایشی و گرمایشی، اکوسیتو- اطفاء حریق- تجهیزات نورپردازی	چله از جنس پشم، ابریشم و پنبه با رجشمارهای مختلف و متنوع- خامه- پود
۷	یک سیستم رایانه‌ای برای هر دانشجو- نرم افزارهای تخصصی فرش (آخرین نسخه)، قلم نوری و ری جی تایزر	مواد رنگزای شیمیایی، گیاهی و جانوری- دندانها- مواد ضد حشره و بید
۸	دار قالی- کمد ابزار و تجهیزات فرش بافی - متر نواری- میز کار- مداد و خط کش و خودکار	لوازم بسته بندی (نخ، گونی، قیچی، کارتن، نوارچسب)
۹	ابزار مرمت فرش	مواد مربوط به قالیشویی
۱۰	ابزار و تجهیزات آزمایشگاهی	
۱۱	تجهیزات رنگرزی	
۱۲	قفسه بندی مناسب انبار- آچار- کامپیوتر و فرم های انبارگردانی- ترازو- ماشین حساب	
۱۳	کپسول آتش نشانی	
۱۴	چرخ دستی حمل و نقل کالا	
۱۵	ابزار و وسایل قالیشویی (دستگاه شور، دستگاه آب کشی، دستگاه دارکشی، دستگاه پرداخت، دستگاه شلاق زنی، سیستم آب رسانی، دستگاه شلاق زنی و.....)	

مشخصات استاندارد مدرس مورد نیاز دوره کاردانی پیوسته رشته فرش دستباف

ردیف	عنوان مدرک تحصیلی	مقطع			سابقه تدریس و تجربه	نام دروسی که مجاز به تدریس است
		کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکترا		
۱	کارشناس ارشد فرش، کارشناس ارشد پژوهش هنر با گرایش فرش		✓		۳ سال	بافت فرش، نقاشی نقشه رایانه‌ای، نقاشی نقشه دستی فرش، ارزیابی کیفی فرش، گلیم‌بافی، سبک‌های فرش ایران، تاریخ فرش ایران، آشنایی با بافته‌های سنتی ایران، زبان فنی
۲	کارشناس ارشد صنایع دستی		✓		۳ سال	اصول طراحی سنتی، تاریخ فرش ایران زبان فنی، آشنایی با بافته‌های سنتی ایران
۳	کارشناسی ارشد مهندسی نساجی با گرایش شیمی نساجی و علوم الیاف		✓	✓	۳ سابقه در حوزه فرش دستباف	رنگرزی طبیعی ۱ و ۲، علوم الیاف، شیمی عمومی و آزمایشگاه
۴	کارشناسی ارشد کارآفرینی		✓		۳ سال سابقه	کارآفرینی و مدیریت کسب و کار